

BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU”

Raport de activitate 2007

CZU 027.52(478-25)(047)

B 51

 Editura GRAFEMA LIBRIS s.r.l.
str. București, 68, of. 313,
mun. Chișinău, MD-2012, Republica Moldova
Tel: 202-553, Tel/fax: 202-555
Email: grafemalibris@gmail.com

Responsabil de ediție:

dr. Lidia KULIKOVSKI, conf. univ.

Asistenți: Larisa CÂȘLARU, Tatiana COȘERIU, Ludmila PÂNZARU,
Genoveva SCOBIOALĂ, Taisia FOIU, Valentina DOROFTI,
Tatiana FIODORUC, Zinaida PAHOMI

Lectori: Vlad POHILĂ,
Genoveva SCOBIOALĂ

Tehnoredactare: Alexandru BOSTAN

Prepress: Editura GRAFEMA LIBRIS

Coperta: Alexandru BOSTAN

Tipar: Tipografia GRAFEMA LIBRIS

ISBN 978-9975-9680-8-9

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: Raport de activitate.
2007 / elab. : Larisa Cășlaru, Tatiana Coșeriu, Ludmila Pânzaru
[et al.] ; resp. ed. : Lidia Kulikovski ; Bibl. Mun. „B.P. Hasdeu”. —
Ch. : „Grafema Libris” SRL, 2008. — 66 p.

ISBN 978-9975-9680-8-9

100 ex.

CZU 027.52(478-25)(047)

B 51

Cuprins

<i>Rețeaua bibliotecilor. Starea edificiilor .....</i>	<i>5</i>
<i>Realizarea obiectivelor propuse.....</i>	<i>8</i>
<i>Dezvoltarea și comunicarea colecțiilor.....</i>	<i>17</i>
<i>Utilizarea bibliotecii.....</i>	<i>19</i>
<i>Difuzarea culturală.....</i>	<i>30</i>
<i>Automatizare și informatizare. Echipament .....</i>	<i>40</i>
<i>Activitatea biblioteconomică .....</i>	<i>43</i>
<i>Instruirea și perfecționarea personalului .....</i>	<i>55</i>
<i>Gestiunea financiară .....</i>	<i>62</i>
<i>Propuneri.....</i>	<i>64</i>
<i>Auditul social. Indicatori de performanță .....</i>	<i>65</i>

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Consiliul de Administrație

*Lidia Kulikovski, **președinte**, director general*

*Tatiana Fiodoruc, **secretar**, manager, Departamentul Relații cu publicul*

Membri:

Larisa Cășlaru, prim director adjunct

Ludmila Pânzaru, director adjunct

Tatiana Coșeriu, director adjunct

Taisia Foiu, manager, Centrul de informare și documentare „Chișinău”

Genoveva Scobioală, manager, Departamentul Marketing

Zinaida Pahomi, manager, Departamentul Achiziție. Evidență. Prelucrare

Valentina Dorofti, manager, Departamentul Organizarea și Comunicarea Colecțiilor

Elena Vulpe, director, Biblioteca „O. Ghibu”, președintele Comitetului Sindical BM

Mariana Harjevschi, director, Biblioteca Publică de Drept

Tatiana Ischimji, bibliotecar principal, Biblioteca „Ițic Mangher”

Eva Roșcovan, manager, Departamentul Mentenanță

Tatiana Oghii, șef Serviciul Personal

Tamara Iurcu, contabil-șef

Acronime:

BM – Biblioteca Municipală

BPD – Biblioteca Publică de Drept

CNH – Centrul Național de Hasdeologie

CID „Chișinău” – Centrul de informare și documentare „Chișinău”

CAIE – Centrul Academic Internațional Eminescu

CIE – Centrul de informare europeană

CEP BM – Catalogul Electronic Partajat al Bibliotecii Municipale

ABRM – Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova

PW – Pagina web

Deutscher Lesesaal – Centrul de carte germană

SICC – Salonul Internațional de Carte pentru Copii

Rețeaua bibliotecilor. Starea edificiilor

În 2007 Biblioteca Municipală a acționat ca mediator și coordonator, asigurând accesul la informațiile comunitare cu o acoperire foarte largă și accesibilă a tuturor aspectelor vieții comunității locale, prin crearea și susținerea parteneriatelor cu organizațiile publice, de voluntariat, private: departamentele serviciilor sociale, serviciile de sănătate, colegiile și universitățile, școlile, organizațiile de consultanță juridică, socială pentru cetățeni, organizațiile minorităților etnice, organizațiile din sectorul privat, companiile media locale.

Biblioteca a fost permanent preocupată de orientarea și adaptarea resurselor, serviciilor, programelor la cerințele și aspirațiile comunității chișinăuene de prosperitate, dezvoltare socială, individuală și întărire a sentimentului de apartenență comunitară. S-a realizat acest deziderat prin:

- 1) implementarea Sistemului Informațional de Gestiune a Activității BM;
- 2) îmbunătățirea, înnoirea, restaurarea și reșezarea colecțiilor în sprijinul realizării serviciilor, programelor comune și speciale;
- 3) conlucrarea, colaborarea și cooperarea cu autoritățile publice locale, cu societatea civilă în scopul îmbunătățirii și diversificării serviciilor comunitare – obiective, pe măsura angajamentului luat, transformând biblioteca într-un spațiu de interferențe umane (atractiv, prietenos, îmbietor), într-un spațiu încurajator pentru dialoguri sociale dintre diverse grupuri ale comunității, întâlniri de grup, dezbateri, schimb de idei, opinii, evenimente și programe culturale.

Sediul Central și filialele BM s-au angajat în competiția dintre necesitățile mereu crescânde, mai diverse, mai complexe ale chișinăuienilor și oportunitățile lumii informaționale. Rețeaua participativă, de 31 de filiale de diverse specializări, permite o abordare mai largă a conceptului *Biblioteca – centru comunitar* cuprinzând întreaga hartă a Chișinăului – prin politici, prin programe și acțiuni comune, de nivel municipal. Activitatea bibliotecii, centrată pe utilizator, orientată social, tehnologic și multimedia, comunitar inovativă, a dat rezultatele pe care le are asigurând convergența conceptelor actuale – comunitate, comunicare, conversație, conectare în beneficiul utilizatorului chișinăuan.

Biblioteca Municipală este o rețea logică și funcțională ce include **Sediul Central și 31 filiale:**

6 filiale pentru adulți –

„V. Alecsandri”, „Al. Cosmescu”, M. Costin, Gh. Madan, Cornului, Codru;

7 filiale pentru copii –

Traian, N. Titulescu, Codru, A. Russo, M. Drăgan, V. Bielinski, „Al. Donici”;

6 filiale ale minorităților naționale –

„I. Mangher”, „L. Ukrainka”, „H. Botev”, „M. Lomonosov”, „M. Ciachir”, „A. Mickiewicz”;

9 filiale deschise în parteneriat cu România –

„Ștefan cel Mare”, „Alba Iulia”, „O. Ghibu”, „Maramureș”, „Ovidius”, „Târgu-Mureș”, „Târgoviște”, „Transilvania”, „L. Rebreanu”;

3 biblioteci specializate –

Biblioteca Arte, Centrul Academic Internațional Eminescu, Biblioteca Publică de Drept;

4 servicii specializate –

Centrul de informare și documentare „Chișinău”; Centrul Național de Hasdeologie, Centrul de carte germană, Centrul de informare europeană;

6 departamente – Achiziție. Evidență. Prelucrare; Organizarea colecțiilor; Relații cu publicul;

Marketing; Automatizare. Informatizare; Servicii speciale pentru persoane dezavantajate.

Structura funcțional-organizatorică a rețelei Hasdeu a suferit modificări calitative și cantitative în anul de referință. Cele calitative se referă la:

- dezvoltarea în continuare a proiectului *Servicii de lectură pentru Chișinăul multicultural* prin deschiderea **Bibliotecii de cultură și literatură poloneză „Adam Mickiewicz”**, în parteneriat cu Ambasada Poloniei în RM și Wspolnota Polska (Varșovia);
- continuarea proiectului de îmbunătățire a calității colecției prin deschiderea **Bibliotecii „Liviu Rebreanu”**, în parteneriat cu județul Bistrița-Năsăud (România);
- susținerea proiectului de diversificare și îmbunătățire a serviciilor informaționale pentru chișinăuieni prin deschiderea **Centrului de informare europeană** susținut financiar de fundația Soros-Moldova.

Modificarea cantitativă se referă la micșorarea numărului de filiale din cauza trecerii bibliotecilor din suburbiile municipiului Chișinău (anterior filialele BM) la balanța primăriilor locale – Vadul lui Vodă (două biblioteci), Cricova, Costiujeni.

Rețeaua Bibliotecii Municipale conține unități de structură cu diverse specializări. Acumularea, ordonarea, organizarea informației, cu conținut diferit, de interes pentru chișinăuieni permite o mai bună valorificare a informației specializate și conferă atractivitate și calitate structurii organizaționale.

Din 36 localuri administrate și întreținute de BM – unul este construit cu destinație specială, 30 sunt adaptate; 28 de sedii sunt proprii, 3 spații închiriate. Din 31 de localuri (majoritatea găzduiesc filiale) – 11 necesită reparație capitală.

Pe parcursul a 130 de ani de lectură publică, Biblioteca Municipală și-a desfășurat activitatea în diferite spații. Din 1950 biblioteca se află în localul actual, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.148. În ultimii ani starea clădirii este într-un continuu declin. Astăzi avem o situație catastrofală de păstrare a patrimoniului de carte și de ediții periodice, a funcționalității, a securității angajaților și utilizatorilor:

- perioada de încălzire în sezonul rece – situații de avarie cu scurgeri de apă caldă, sistarea încălzirii pe perioade nedeterminate, afectarea resurselor materiale (cărți, ediții periodice, alte bunuri materiale);
- tavane deteriorate în cinci oficii, cu afectarea funcționalității bibliotecii, punerea în pericol a sănătății personalului (căderea podului peste angajați);
- parapetul exterior al clădirii prezintă un pericol pentru trecători și utilizatori;
- țevile de canalizare uzate, ruginite, fisurate provoacă des inundații cu consecințe asupra patrimoniului;
- sistemul electric (cabluri neschimbate de 60 de ani) care provoacă destul de des sincope în buna funcționare a BM și de fiecare dată solicită cheltuieli materiale pentru remediere.

La filialele „A. Mickiewicz”, „L. Rebreanu”, N. Titulescu, „Târgu-Mureș”, Centrul Academic Internațional *Eminescu* s-au efectuat reparații capitale, iar la Biblioteca „Transilvania” reparația a început în a doua jumătate a anului 2007.

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Realizarea obiectivelor propuse

În anul 2007 Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” cu filialele sale au fost spații informaționale și culturale atractive pentru viața comunității chișinăuiene axate pe campania **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 130 ani de lectură publică: Dezvoltare. Progres. Colaborare. Parteneriate**, care a avut următoarele obiective:

- Comunicarea clară comunității chișinăuiene – utilizatorilor și fondatorilor – a impactului și valorii BM ca element vital în cadrul serviciilor publice, a rolului social al BM în susținerea proceselor democratice.
- Amplificarea rolurilor multiple ale BM – de informare, de instruire pe viață, de lectură și cultură, de cercetare, de recreere.
- Poziționarea BM în sprijinul priorităților comunitare completând, revizuire și construind modele eficiente de utilizare a resurselor și a potențialului ei.
- Promovarea serviciilor, ofertelor și modelelor inovatoare bazate pe lectură, instruire și acces digital.
- Stabilirea unei legături mai eficiente în colaborarea cu administrația publică locală.
- Demonstrarea capacității instituționale a BM de îmbunătățire continuă a calității serviciilor.
- Cooperarea eficientă cu utilizatorii, fondatorii prin prezentarea impactului și valorilor evidente ale BM, dezvoltând și asigurând continuitatea implicării pentru viitor.

Biblioteca Municipală în 2007 a asigurat accesul la informație tuturor rezidenților, indiferent de preferințe, de naționalitate, de orientare politică, religioasă, de statutul economic și social, de condițiile fizice și intelectuale – printr-o rețea de filiale cu colecții calitative și servicii moderne. Scopul, obiectivele, prioritățile și acțiunile Bibliotecii Municipale au fost axate pe necesitățile informaționale și culturale ale comunității și orientate spre satisfacerea lor. Serviciile infodocumentare au cuprins și s-au extins pe întreg municipiu, creând un ansamblu funcțional și relevant de studiu, cercetare și documentare.

Activitățile și serviciile rețelei au fost orientate spre realizarea scopului anului – **Promovarea unei viziuni clare a rolului și contribuției Bibliotecii Municipale la dezvoltarea unei comunități prospere, bazată pe o comunicare și susținere comunitară eficientă.**

Obiectivele și acțiunile comune s-au centrat pe :

1. *Poziționarea BM în sprijinul priorităților comunitare completând, revizuire și construind modele eficiente de utilizare a resurselor și potențialului ei, dezvoltând legături mai eficiente în colaborarea cu comunitatea și administrația publică locală;*
2. *Dezvoltarea, diversificarea și îmbunătățirea calității colecțiilor; implementarea modelelor inovatoare de stocare, gestionare și regăsire a informațiilor în sprijinul accesului la informații al rezidenților chișinăuieni;*
3. *Diversificarea, promovarea serviciilor, ofertelor în comunitatea chișinăuienă, demonstrând importanța BM ca centru de informare, de instruire pe viață, de lectură și cultură, de cercetare, de recreere pentru chișinăuieni;*
4. *Valorificarea și promovarea istoriei, culturii municipiului, a personalităților notorii ale Chișinăului;*
5. *Îmbunătățirea continuă și promovarea managementului echipei Hasdeu, confirmând capacitatea instituțională a BM de schimbare și dezvoltare.*

MESAJUL ANULUI:

Construim în prezent – câștigăm pentru viitor a confirmat faptul că Biblioteca Municipală analizează schimbările imediate care au loc în comunitate pentru a răspunde eficient nevoilor prezente și viitoare ale utilizatorilor, construind o bibliotecă performantă.

PRIORITĂȚILE anului au fost fortificate pe:

- **130 de ani de lectură publică**

Valențele profesionale, sociale, culturale ale Bibliotecii Municipale au fost amplificate în luna octombrie printr-un program aniversar foarte cuprinzător. Programul a oglindit rolul Bibliotecii Municipale ca actor comunitar, potențialul ei, succesele și planurile de viitor. Tema aleasă ca generic al aniversării – *Dezvoltare. Progres. Colaborare. Parteneriate* a reflectat tocmai aspectele enumerate.

Programul activităților consacrate aniversării s-au desfășurat în perioada 1–19 octombrie și a cuprins multe și diverse evenimente: **expoziția** „Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 130 de ani. Documente și obiecte”; **zile de prezentare** a serviciilor, activităților, programelor, facilităților pentru diverse grupuri de utilizatori – elevi, studenți, adulți; dialoguri cu utilizatorii bibliotecii, utilizatori reali și potențiali cărora le-au fost prezentate reușitele ultimilor cinci ani, procesele de modernizare a rețelei de biblioteci publice și *Strategia Bibliotecii Municipale 2008–2017*; **trei conferințe literare** care au vizat lectura preșcolarilor, preadolescenților și a adulților; **trei ateliere profesionale**: (1) *Aspectul formativ al revistei de biblioteconomie și științe ale informării BiblioPolis* în cadrul căruia s-a demonstrat rolul revistei, după cinci ani de viață și ascensiune, în formarea continuă a bibliotecarilor, s-a evaluat calitatea conținutului, proiectele de viitor ale revistei; (2) *Publicul* – atelier la care BM a pus problema publicului utilizator, unul din obiectivele majore a BM fiind angajamentul să cunoască comunitatea pe care o servește și să răspundă la necesitățile de informare, socializare, cunoaștere, culturale, de divertisment, s-a discutat îmbunătățirea formelor, metodelor de organizare a cunoștințelor, a căilor de furnizare a cunoștințelor, experiențelor și conținuturilor; (3) *Parteneriatul – element distinct al culturii instituționale a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”* – a făcut o trecere în revistă a beneficiilor de colaborare cu diverse instituții, a parteneriatelor pe care BM le inițiază, le susține, le dezvoltă; **o masă rotundă**: *Biblioteca Municipală și Catedra de Biblioteconomie și*

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Asistență Informațională – proiecte de colaborare; **simpozion științific** *Un secol de posteritate – B.P. Hasdeu (1907—2007)*, la care au participat nume notorii în hadeologie ca: prof. universitar *Dan Zamfirescu*, editor *Mircea Coloșenco*, *Traian Cepoiu* și specialiști recunoscuți din Moldova; **conferința aniversară** *Biblioteca Municipală pentru viitor – Dezvoltare. Progres. Colaborare. Parteneriate*. Conferința a avut ca vorbitori, comunicatori pe partenerii BM din comunitatea profesională – biblioteci universitare, academice, specializate, școli, colegii, partenerii noștri din alte țări.

Oaspeți și invitați de onoare au fost *Hermina Anghelescu*, profesor universitar de la Universitatea Wayne, Michigan, SUA, *Phd Aria Mantykangas*, *Eli Bytoft Nyaas*, *Tom Bytoft* (Suedia), *Omar Larouk* (Lyon, Franța).

Din evenimentele care s-au derulat pe parcursul acestor zile menționăm ca o realizare strategică pentru utilizatorii noștri – lansarea noii versiuni a paginii Web – www.hasdeu.md, un site interactiv, cu elemente de Web 2.0.

La evenimente inedite clasăm concursurile organizate cu ocazia aniversării de 130 de ani – *Concursul de caligrafie Crinii latini*, *Concursul de ex-libris* și *Cartea-obiect*.

Au mai avut loc, aparte sau în cadrul altor activități programate, numeroase lansări de carte – volume elaborate, editate și lansate de BM la aniversare:

- 1) *Biblioteca Municipală în presă (2002–2006)*;
- 2) numărul trei din 2007 al revistei *BiblioPolis*, consacrat aniversării de 130 ani ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”;
- 3) *Biblioteca Municipală autor și editor: catalogul publicațiilor BM*;
- 4) *Moștenirea literar-spirituală a dinastiei de cărturari Hâjdău-Hasdeu în bibliotecile chișinăuene*. Bibliografie;
- 5) *Bibliomania*. Biblioteca, bibliotecarul, cartea, cultura în percepția societății: caricaturi;
- 6) *Abonament cu amuzament*. Epigrame cu subiectele: cartea, cititorul, biblioteca, bibliotecarul;
- 7) *Iulian Filip. Linii comunicante. Declarație de dragoste pentru bibliotecari*;
- 8) *Ghidul bibliotecilor din Chișinău*;
- 9) *Dipticul biobibliografic „Duiliu Zamfirescu”*;
- 10) *Ion Șpac. Arhivele Basarabiei*. Studiu istorico-literar;
- 11) *Ninela Caranfil*. Biobibliografie;
- 12) *Misterul eternului sentiment*. Poezii ale membrilor cenaclului Bibliotecii „Maramureș”;
- 13) *Mitropolitul Gurie: Misiune de cultură și de credință*.

IMPACT 6 421 de utilizatori ai Bibliotecii Municipale au participat la 170 de activități culturale: 5 conferințe, 4 simpozioane, 10 mese rotunde, 50 de lansări și prezentări de carte, 74 ore de lectură, 14 expuneri, dezbateri din cadrul Programului aniversar. Au fost organizate 71 de expoziții la care s-au împrumutat 10 535 de documente.

• Anul Național Mircea Eliade

Pentru a extinde posibilitățile de informare ale utilizatorilor referitor la viața, activitatea și opera ilustrului scriitor și gânditor, majoritatea filialelor au organizat expoziții permanente, la care, au fost expuse operele literare ale scriitorului, lucrări din alte domenii ale cunoașterii: religie, filozofie, critică literară care au fost un suport informațional liceenilor și cadrelor didactice în pregătirea pentru concursul *La izvoarele înțelepciunii*, consacrat lui Mircea Eliade – 100 ani de la naștere.

Printre cele mai solicitate opere au fost: *Huliganii*, *Întoarcerea din rai*, *La Țigănci*, *Romanul adolescentului miop*, *Memorii*, *Tentațiile unui tânăr miop*, *Maitreyi*, *Nunta în cer*, *Istoria credințelor și ideilor religioase* etc.

Centrul Academic Internațional *Eminescu* s-a încadrat în omagierea scriitorului și filosofului prin găzduirea ediției a XVII-a consacrată lui M. Eliade a concursului literar *La izvoarele înțelepciunii*, etapa municipală.

Filiala „Alba Iulia” a susținut atelierul *M. Eliade – un artist al condeiului* și ore de lectură la temă, cu participarea cititorilor de la liceele „L. Deleanu”, „Petru Rareș”, „N. Dadiani”, „O. Ghibu”.

Filiala „Târgoviște” a organizat activitatea culturală *Eliade – personalitate a literaturii române* (moderatoare L. Ungureanu, critic de teatru), la care au participat elevi de la Liceul „D. Alighieri”, școala nr. 5, Liceul „Petru Rareș”, ce au prezentat comunicări.

Manifestarea a fost întregită de o expoziție tematică și schimb de impresii pe marginea creației lui M. Eliade.

Filiala „Transilvania” a găzduit simpozionul științific *M. Eliade – 100 ani de la naștere*, organizat în colaborare cu Universitatea Pedagogică „I. Creangă”, liceele „C. Negruzzi” și „Gaudeamus”, cu participarea scriitorilor I. Hadârcă, A. Vartic, P. Balmuş, a numeroși lectori universitari.

Anul Național Mircea Eliade a cuprins și masa rotundă *M. Eliade – personalitate a literaturii și culturii române* la Biblioteca „Ștefan cel Mare”, cu participarea studenților de la Universitatea Pedagogică „I. Creangă”, a elevilor de la Liceul Teoretic „E. Alistar”.

Zilele Mircea Eliade, ediția a XIII-a, au fost găzduite de filiala „O. Ghibu” în colaborare cu Liceul „M. Eliade” și Uniunea Scriitorilor din RM. Acțiunea culturală a reunit un număr impresionant de istorici, condeieri, cercetători, ziariști. Serata aniversară *Cu Eliade spre lumina din noi* l-a avut moderator pe decanul Facultății de Litere de la Universitatea din Cluj, *Mircea Muthu*. Manifestările Eliade au mai cuprins simpozionul *Spre eternul Eliadesc*, precum și dezbateri asupra cărții *Romanul adolescentului miop*.

La filiala Arte s-a desfășurat expoziția de acuarelă a pictoriței *E. Tucilova*. Lucrările au fost inspirate din creația lui Mircea Eliade.

IMPACT În total au fost împrumutate 18 917 documente și organizate 70 de programe culturale: trei simpozioane, două mese rotunde, 39 ore de lectură, două serate literar-muzicale, 16 prezentări și lansări de carte etc., la care au participat 2 180 de utilizatori; 33 expoziții de carte la care s-au împrumutat 7 535 exemplare.

• Anul Eugen Doga

Valorificarea creației lui Eugen Doga s-a realizat prin diverse forme de animație culturală și activități biblioteconomice.

Compozitorul a fost omagiat la CAIE, unde E. Doga a povestit cum a fost inspirat de poemul *Luceafărul* pentru a compune muzica la baletul omonim, a interpretat piese celebre semnate de Domnia sa, a dăruit instituției-gazdă un album și un calendar cu autograful său.

Multîndrăgitul compozitor a fost oaspete și la filiala „O. Ghibu”, în cadrul orei de muzică *E. Doga: muzica – pasiunea vieții mele*. Au răsunat creații ale Maestrului în interpretarea tinerilor muzicieni de la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice și de la Colegiul de Muzică „Ștefan Neaga”. Au fost lansate CD-urile aduse de compozitor din cinematoteca personală. A avut loc înmânarea diplomei „Omul Anului 2007”, acordată compozitorului de către Organizația Mondială a Copiilor Talentați.

Expoziția *E. Doga – 70 ani de la naștere* și spectacolul muzical omonim au avut loc la filiala „Târgoviște”, cu participarea elevilor de la Școala „Al. Donici”, care au interpretat minunatele cântece ale compozitorului nostru cu faimă mondială: *Orașul meu cu umeri albi de piatră*, *La moara lui Negostin* din filmul *Lăutarii*, muzica din numeroase alte filme la care E. Doga a semnat coloana sonoră de excepție.

Anul Eugen Doga și-a găsit forme adecvate de activități și la filiala Arte: o impresionantă expoziție de fotografii, un concurs muzical al tinerilor interpreți.

O expoziție jubiliară *Eugen Doga* a funcționat la filiala de cultură și literatură rusă „M. Lomonosov”: cărți, culegeri de note, înregistrări muzicale.

Ore de muzică *Eugen Doga* s-au desfășurat și la filiala „Alba Iulia”.

În contextul omagierii s-a înscris și lansarea *Bibliografiei digitale E. Doga*, inclusiv pe site-ul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” care a fost accesată de 15 074 ori, precum și a mapei tematice *E. Doga – forța divină a muzicii*.

IMPACT Filialele au organizat 56 de activități culturale printre care un simpozion, 48 serate muzicale etc., la care au participat 1 980 de utilizatori; 24 expoziții, de la care au fost consultate și împrumutate la domiciliu 6 150 de documente despre E. Doga.

• *Anul European al egalității șanselor pentru toți*

Biblioteca Municipală și filialele ei s-au angajat în promovarea și încurajarea respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale pentru toți, fără deosebire de rasă, sex, limbă, origine națională, religie sau existența unor forme de handicap. Scopul acestui angajament a fost educarea utilizatorului cu privire la respectarea drepturilor omului și promovarea toleranței în societatea noastră.

Cele mai solicitate cărți au fost: *Drepturile Omului, 2005 – Anul European al Cetățeniei prin Educație, Mecanismele bazate pe tratatele ONU și problemele refugiaților, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Ghid al Convenției Europene pentru Drepturile Omului, Declarația Principiilor Toleranței, Dreptul Uniunii Europene etc.*

Anul European al egalității șanselor pentru toți a fost marcat la filiala „Alba-Iulia” printr-un simpozion științific pe tema *Destin istoric – Europa anilor 1848–2007*, în colaborare cu Liceul „Spiru Haret”, Mișcarea Acțiunea Europeană, Muzeul Național de Istorie. Lupta pentru șanse egale a stat la baza Revoluției Franceze și a continuat mereu, rămânând să fie și astăzi un deziderat social – acest gând l-au dezvoltat invitații și liceenii.

Filiala „Târgoviște” a organizat expoziția permanentă de carte *Formarea cetățenilor: tuturor despre drepturile omului și libertățile sale fundamentale*. Pe marginea temei au avut loc discuții, schimb de opinii și informații cu reprezentanți ai Asociației Femeilor „Milena SM” și de la Asociația Obștească „Refugiul Casa Mărioarei”, Organizația Femeilor din R. Moldova.

Filiala „O. Ghibu” a găzduit masa rotundă *Sistemul european de protecție a drepturilor omului*, cu participarea membrilor de la Cluburile Consiliului Europei din diferite raioane ale R. Moldova, precum și reprezentanți ai Asociației „Gaudeamus”. O altă masă rotundă, *Dreptul – echilibrul voinței umane* a fost organizată de filială cu sprijinul Clubului Consiliului Europei, în prezența persoanelor cu dizabilități, la care s-au abordat aspecte ale asistenței sociale în R. Moldova, egalitatea șanselor pentru invalizi.

Filiala „L. Ukrainka” a pus accentul pe egalitatea dintre oameni în general: conferința științifică dedicată celor *75 ani de la organizarea foametei în Ucraina (1932–1933)*, care a secerat milioane de vieți omenești și care a fost organizată mai târziu, în repetate rânduri, și în Moldova. S-a demonstrat că această crimă împotriva umanității poate fi reiterată dacă șansele la o viață mai bună nu vor fi egale pentru toți. De asemenea, masa rotundă *Colaborarea euro-multiculturală* a scos în evidență șansele de colaborare dintre tineretul din Republica Moldova și cel din Ucraina.

IMPACT Contribuția bibliotecii înregistrează: 24 expoziții de carte, la care au fost expuse 658 documente. Utilizatorii au împrumutat 23 810 documente. La 63 de activități culturale: 6 simpozioane, 3 conferințe, 3 mese rotunde, 38 lansări și prezentări de carte, 2 concursuri, 3 discuții, debateri etc. au participat 3 295 de utilizatori.

• **Activități importante ale anului**

- Inaugurarea, la 11 mai, a *Centrului de informare europeană* în incinta Sediului Central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” cu susținerea *Programului Inițiative Europene* al Fundației Soros-Moldova. Scopul Centrului este informarea chișinăuienilor referitor la Comunitatea Europeană – istorie, cultură, politici, instituții, programe comunitare, relații de aderare și vecinătate etc., promovarea și încurajarea interesului față de integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

- În cadrul celei de-a IV-a ediții a *Zilelor dreptului de a ști în Republica Moldova*, Biblioteca Publică de Drept s-a învrednicit cu premiul anual *Clopotul de bronz* pentru consecvență și curaj în promovarea accesului la informație. Premiul a fost înmănat în cadrul conferinței anuale „Accesul la informație: legislație, realitate, perspective”, desfășurată, la Chișinău, cu ocazia consemnării *Zilei dreptului de a ști*, organizat pe parcursul perioadei de 24–30 septembrie a.c. Premiul „Clopotul de bronz” a fost instituit de Centrul „Acces-info” din 2004 și sunt acordat diferitelor personalități și instituții, inclusiv celor străine, din diferite domenii. Această distincție este un semn de recunoștință pentru promovarea și popularizarea accesului la informație.

- Deschiderea **Bibliotecii „Adam Mickiewicz”** într-un impresionant cadru festiv, la 11 noiembrie 2007, de Ziua Independenței Republicii Polonia. La inaugurarea Bibliotecii au participat înalți oaspeți: Excelența Sa Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Poloniei în R. Moldova *Krzysztof Suprowicz*, Primarul General al municipiului Chișinău *Dorin Chirtoacă*, pretorul sectorului Centru *Vladimir Șarban*, atașatul cultural al Poloniei dna *Jolanta Krasnodeska*, dna *Ana-Lucia Culev* – șef Direcția Cultură, *Leonid Gorceac*, *Ianoș Țurcanu* – Direcția Cultură a municipiului, scriitori, ziariști, bibliotecari, reprezentanți ai etniei poloneze din Chișinău și Bălți, profesori de limbă polonă. Această inițiativă de mare importanță culturală are ca scop extinderea și îmbunătățirea serviciilor informaționale pentru chișinăuieni, accesul la informație pe diferite suporturi în limba maternă a polonezilor din R. Moldova. Toate documentele donate în limba polonă au îmbogățit colecția bibliotecii și au oferit o șansă în plus etniei poloneze din Chișinău și R. Moldova, să se informeze referitor la istoria, cultura, religia, politica Poloniei, relațiile interetnice și interstatale.

- Inaugurarea solemnă a **Bibliotecii „Liviu Rebreanu”**, în ziua de naștere a patronului spiritual, a constituit un omagiu marelui scriitor completând rețeaua Bibliotecii „B.P. Hasdeu” cu a noua bibliotecă în parteneriat cu biblioteci județene din România.

La deschiderea oficială, care a avut loc la 26 noiembrie 2007, au participat oficialități din Republica Moldova și din județul Bistrița-Năsăud, avându-i în prim-plan pe vicepreședintele Consiliului județean Ionel Tompa, Ambasadorul României la Chișinău *Filip Teodorescu*, Primarul general de Chișinău *Dorin Chirtoacă*, pretorul sectorului Râșcani *Mihai Cârlig*, academicianul *Mihai Cimpoi*, scriitorii *Iulian Filip*, *Ianoș Țurcanu* completați de un număr impresionant de oameni de cultură, scriitori, ziariști, bibliotecari, profesori din învățământul superior și liceal, artiști, astfel manifestarea transformându-se într-o frumoasă sărbătoare de suflet cu intenții de o strânsă colaborare de lungă durată.

Manifestarea a fost completată de o expoziție de carte dedicată lui Liviu Rebreanu cu genericul *A dat vieții o operă și operei o viață* și reîntregită de un minunat spectacol de muzică populară, avându-i ca protagoniști pe apreciații interpreți *Matilda Pascal Cojocărița*, *Ioan Ștefan* și *Horațiu Cigu*.

Pe lângă mesajele de felicitare cu prilejul deschiderii bibliotecii, oaspeții au venit cu o considerabilă și valoroasă donație de carte alcătuită din 2 600 volume, trei calculatoare, un scanner și o imprimantă, în felul acesta constituindu-se baza unei funcționări reușite a instituției în condiții avantajoase pentru publicul cititor.

- 15 ani de la deschiderea Bibliotecii „Onisfor Ghibu”.
- 15 ani de la deschiderea Bibliotecii de cultură și literatură bulgară „Hristo Botev”.
- 15 ani de la deschiderea Bibliotecii de cultură și literatură găgăuză „Mihail Ciachir”.
- 3 ani de la deschiderea Bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt”.
- 7 ani de la deschiderea Centrului Academic Internațional Eminescu.
- 60 de ani de la deschiderea Bibliotecii pentru copii V. Bielinski.
- Biblioteca Publică de Drept în cadrul proiectului *In focus – legal research*, co-finanțat de Ambasada SUA și Fundația Soros-Moldova, a completat colecția bazelor de date cu una nouă – *HeinOnline*. Baza de date oferă acces la revistele publicate de universitățile americane și europene, inclusiv cele ale barourilor de avocați, texte clasice din domeniul jurisprudenței.

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

- Implementarea unei forme de publicitate inedită pentru BM – promovarea în mijloacele de transport (în interior și exterior), recepționată de comunitatea chișinăuiană cu impact pozitiv asupra utilizatorului potențial.

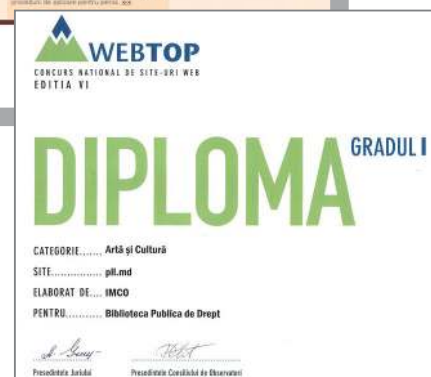

- În cadrul *Concursului Național Web Top*, organizat de DNT și finanțat de Fundația Soros-Moldova, Biblioteca Publică de Drept a obținut *Premiul I* în categoria *Artă și Cultură* pentru *Cel mai bun site*. Criteriile de eligibilitate au fost – conceptul site-ului, impactul social, design-ul vizual, funcționalitatea, utilizabilitatea, acoperirea temei și prezentarea conținutului. Biblioteca a concurat cu circa 30 de instituții din domeniul culturii.

- La *Concursul Cele mai reușite lucrări în domeniul bibliologiei și știința informării* Biblioteca Municipală a obținut următoarele premii:

- ✓ **Premiul mare** – Lidia KULIKOVSKI pentru manualul de specialitate *Accesul persoanelor dezavantajate la potențialul bibliotecilor și pentru volumul Cartea, modul nostru de a dăinui: contribuții la dezvoltarea domeniului biblioteconomic*.
- ✓ **Premiul I. Secțiunea Bibliologie** – Iurie COLESNIC *Enigma Petre Draganov*.
- ✓ **Premiul II. Secțiunea Bibliologie** – Ion ȘPAC *Arhivele Basarabiei*.
- ✓ **Premiul III. Secțiunea Biobibliografii** – Alecu Russo „*Acel ostaș al propășirii...!*”; Ion Bejenaru; Eliza Botezatu „*Vocația cuvântului: scris și vorbit...!*”; Vladimir Rusnac; Victor Dumbrăveanu; Aurel Scobi-oală.
- ✓ La concursul *Cel mai bun bibliotecar al anului 2006* Elena Vulpe, Valentina Turvinenco, Elena Butucel au fost evaluați și apreciați ca cei mai buni bibliotecari.

Activitățile organizate și desfășurate au comunicat clar utilizatorilor și fondatorilor impactul și valorile Bibliotecii Municipale ca element vital în cadrul serviciilor publice, au demonstrat rolurile multiple ale bibliotecii – de informare, de lectură și cultură, de cercetare și recreere, au promovat serviciile, ofertele și modelele inovatoare bazate pe lectură, instruire pe viață și acces digital, au demonstrat capacitățile instituționale ale bibliotecii de îmbunătățire continuă a calității serviciilor, a prezentat cooperarea eficientă cu utilizatorii, fondatorii, societatea civilă, dezvoltând și asigurând continuitatea implicării în viitor.

Dezvoltarea și comunicarea colecțiilor

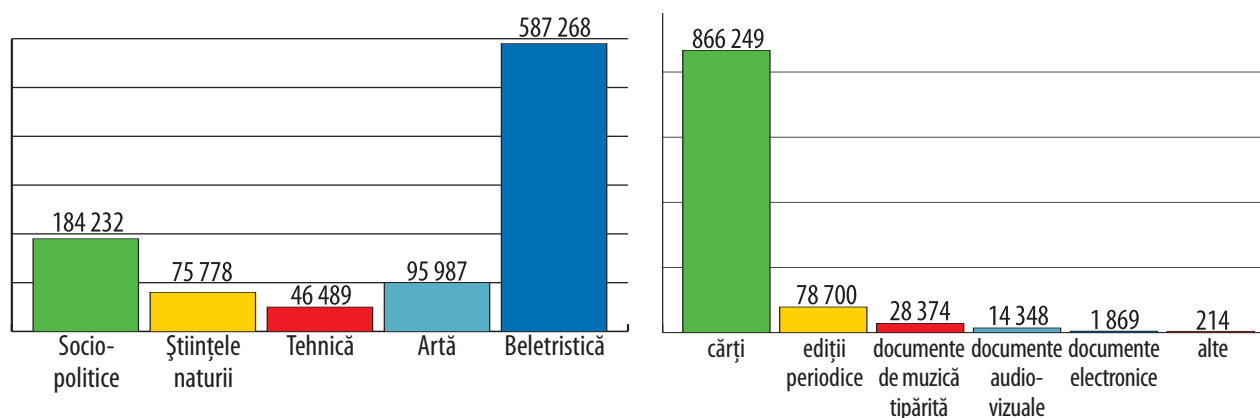
Achiziția documentelor

Biblioteca Municipală în anul 2007 a constituit colecții care au reflectat diversitatea intereselor culturale și lingvistice. Biblioteca a întreținut și a educat dragostea, gustul pentru lectură prin oferirea unui spectru larg de titluri de documente, capodopere ale culturii literare naționale și mondiale, a contribuit la îmbunătățirea educației cetățenilor, a extins varietatea de suporturi și formate care includ CD, DVD, audio format etc.

Pe parcursul anului 2007, Biblioteca Municipală a achiziționat și prelucrat 44 965 documente, din care 44 186 exemplare sunt cărți și publicații seriale, 399 exemplare documente de muzică tipărită, 9 exemplare documente audiovizuale, 320 exemplare documente electronice și 51 exemplare alte documente (hărți, atlase). Au fost abonate 639 titluri de ediții periodice în 2 572 exemplare. Colecția bibliotecii s-a extins cu 7 556 titluri.

Principalele surse de informare despre noutățile editoriale au fost: editurile, librăriile, cataloagele editoriale, saloanele și târgurile de carte, semnalările din presă, colaborarea directă cu autorii, emisiunile culturale radio-TV, firmele particulare de difuzare a cărții, utilizatori.

Achiziția documentelor se bazează pe *Strategia de dezvoltare a colecțiilor*, *Politica de achiziții*, *Regulamentul cu privire la grupul de lucru pentru achiziția resurselor documentare și informaționale* care au scopul

de a asigura rentabilitatea, obiectivitatea, transparența și eficiența procedurii de achiziție a resurselor documentare și informaționale pentru necesitățile comunității chișinăuene conform criteriilor de selectare.

Astfel, din bugetul municipal, au fost achiziționate 34 024 documente în sumă de 1 979 700 lei, din care pentru ediții periodice – 829 mii lei.

Colecția BM a fost completată cu 10 716 exemplare în sumă de 399 043 lei 86 bani donate bibliotecilor din partea partenerilor externi: România (1 805 ex.), Rusia (695 ex.), Bulgaria (108 ex.), Polonia (626 ex.), Germania (258 ex.), Bielorusia (54 ex.); partenerilor interni: Consiliul Europei în RM, Fundația Cărții, Biblioteca Națională a RM, Academia de Științe a Moldovei, Agenția ExLege, Centrul de Studii și Politici Juridice, Institutul de Reforme Penale, Ministerul Afacerilor Interne, Curtea Constituțională etc. (3 946 ex.); donații de la autori și cititori (3 224 ex.).

BPD a beneficiat de un grant finanțat de Fundația Soros-Moldova – 225 de documente în sumă de 50 140 lei 40 bani.

Gradul de funcționalitate a colecțiilor este determinat de calitatea intrărilor și ieșirilor. Pe parcursul anului au fost casate 49 094 exemplare, din care 49 073 cărți și ediții periodice, 20 exemplare documente audio-vizuale, un document electronic. 41,4% din ieșiri le constituie exemplarele din domeniul beletristicii, urmate de 34,0 % din domeniul social-politic. Cauzele casării au fost:

- ✓ 22 791 exemplare uzate fizic;
- ✓ 11 757 exemplare uzate moral;
- ✓ 758 exemplare pierdute de cititori;
- ✓ 719 schimb interbibliotecar;
- ✓ 13 069 exemplare – alte cauze (transfer la biblioteca comunală Băcioi, penitenciarul nr. 4 din Cri-cova, bibliotecile școlare din republică).

Colecțiile BM se repartizează după numărul de documente în felul următor:

- ✓ Categoria 1 (1 – 2 000 vol.) – 0
- ✓ Categoria 2 (2001 – 5 000 vol.) – 0
- ✓ Categoria 3 (5001 – 10 000 vol.) – 1
- ✓ Categoria 4 (10001 – 10 0000 vol.) – 29
- ✓ Categoria 5 (100.001 – 500 000 vol.) – 2

În ultimii cinci ani structura fondului de carte după conținut nu a înregistrat modificări esențiale, deși în anul 2007 ponderea materialelor din domeniul artei a crescut puțin, constituind 10%.

După tipul de documente în comparație cu anii precedenți s-a mărit nesemnificativ numărul documentelor electronice.

Ponderea publicațiilor în limba română a atins 48,6% la 1 ianuarie 2008, iar în limba rusă constituie 47,9%. Procentajul celorlalte limbi rămâne neschimbat.

La 1 ianuarie 2008 fondul de carte al BM constituie 989 754 exemplare, ceea ce este cu 71 115 exemplare mai puțin comparativ cu 1 ianuarie 2007.

Diminuarea colecției a fost cauzată de transferul celor patru biblioteci din suburbii, cu un fond de 66 986 exemplare, în subordinea primăriilor locale.

Verificarea colecțiilor

Verificarea colecțiilor a fost realizată în conformitate cu instrucțiunea *Evidența colecțiilor de bibliotecă* aprobată prin ordinul Ministerului Culturii nr. 152 din 08.05.2003, politicile și instrucțiunile interne ale Bibliotecii Municipale.

În anul 2007 s-a planificat verificarea colecțiilor la bibliotecile „Alba Iulia”, M. Drăgan, CAIE, „Maramureș”, iar finisarea – la bibliotecile: „Târgu-Mureș”, „I. Mangher”, „Al. Donici”, „M. Lomonosov”, „V. Alecsandri”, „M. Ciachir”. Toate filialele au respectat termenele de verificare conform normelor în vigoare. La filialele unde s-au constatat nereguli au fost organizate controale de verificare, în urma cărora s-au luat măsuri de evitare a acestora.

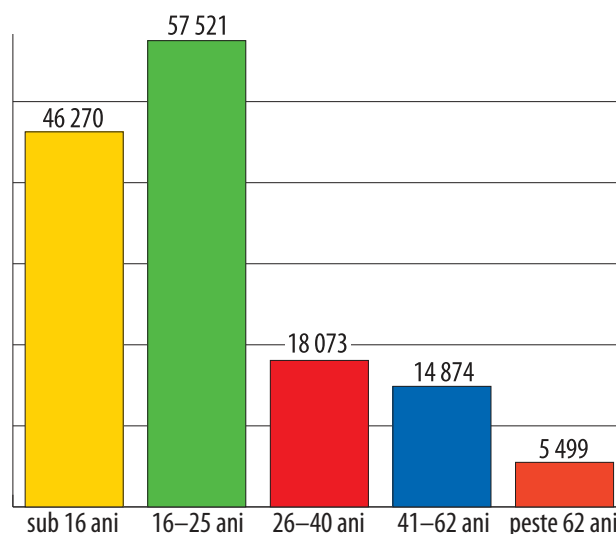
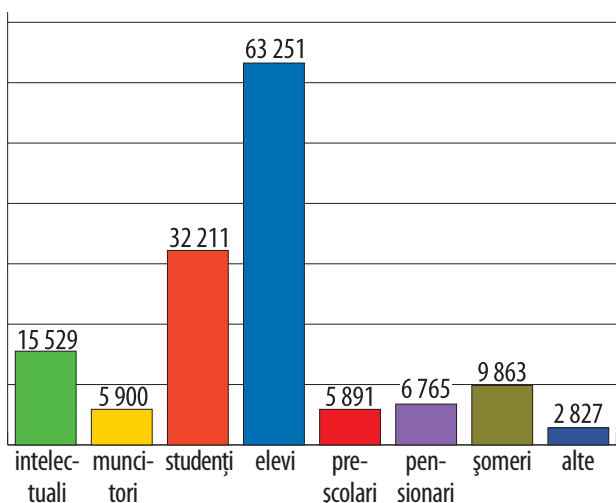
Utilizarea bibliotecii

Utilizatori

Biblioteca Municipală cu filialele ei au furnizat resurse pentru a răspunde la necesitățile individuale și de grup, la necesitățile de informare, dezvoltare personală, odihnă și recreere.

Colecțiile și serviciile bibliotecii au fost utilizate de 142 237 utilizatori activi, dintre care 46 270 de utilizatori copii. Utilizatori noi ai Bibliotecii Municipale au devenit 64 581 persoane. Pe parcursul anului de referință utilizatorii activi au vizitat biblioteca de 2 512 250 ori, dintre care copii – 571 557.

După statutul ocupațional cota principală revine elevilor – 63 251 (44,7%) și studenților – 32 211 (22%) care folosesc ofertele bibliotecii atât pentru studiu și cercetare, cât și pentru delectare. Una din prioritățile BM a fost atragerea la lectură a preșcolarilor, îmbunătățirea și extinderea serviciilor pentru ei. Această categorie de utilizatori a înregistrat 5 891 persoane (2006 – 3 865 persoane), ceea ce a alcătuit 4% din numărul total de utilizatori activi.

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Pe parcursul anului 2007 au apelat la serviciile bibliotecii un număr de 46 270 utilizatori copii cu vârsta sub 16 ani, care constituie 32,4% din numărul total de utilizatori activi ai BM. După vârstă, ponderea cea mai mare o au utilizatorii de 16–25 ani – 57 521, ceea ce constituie 40% din numărul total de utilizatori activi.

După apartenența națională a utilizatorilor s-au înregistrat: români 94 233 (67%), care sunt urmați de ruși – 29 711 (21%) și de alte etnii – 18 293 (12%).

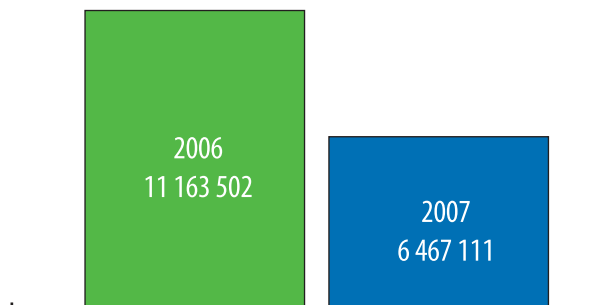
Serviciile BM au fost folosite mai eficient de utilizatorii genului feminin, înregistrând un număr de 90 921 (64%), iar utilizatorilor de genul masculin le-a revenit un număr mai mic – 51 316 (36%).

Biblioteca Municipală a funcționat pentru locuitorii municipiului 7 din 7 zile la Sediul Central, 6 din 7 zile la filiale; servicii virtuale – 24 din 24 ore. Sediul Central a avut program pentru public, în medie, 69 ore pe săptămână și 56 ore filialele din rețea. Fiecare din cei 142 237 utilizatori activi au beneficiat de serviciile bibliotecii în medie de 18 ori.

Utilizarea resurselor documentare

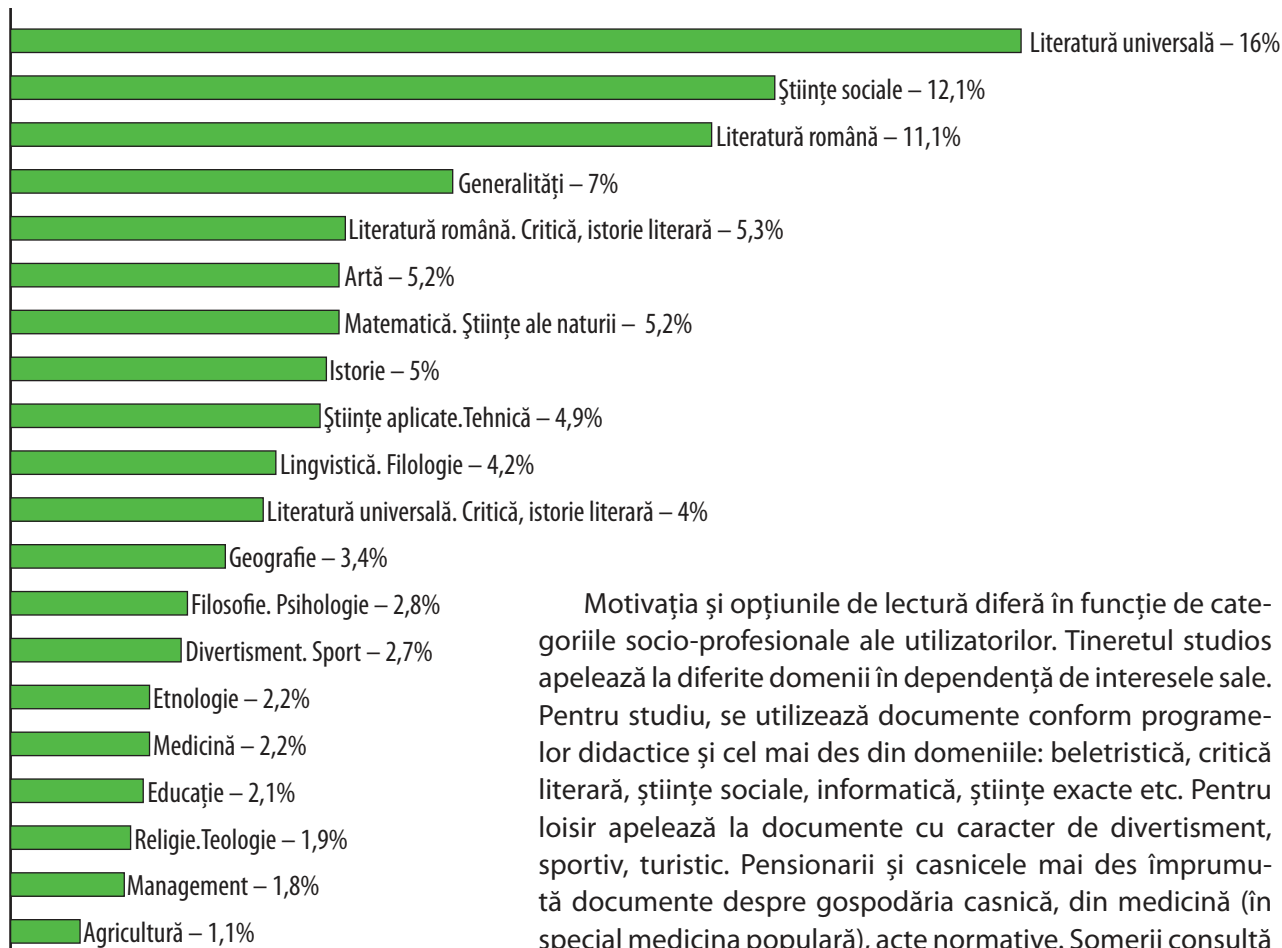
Lectura rămâne, prioritar, în viața oamenilor, instrumentul și mijlocul de formare și modelare a conștiinței, de dezvoltare profesională, personală și spirituală. Statisticile Bibliotecii Municipale confirmă această ipoteză. Pe parcursul anului 2007 au fost consultate în sălile de lectură și împrumutate la domiciliu 6 467 111 de documente. Împrumutul documentelor, în comparație cu 2006, a scăzut cu 4 696 391, din următoarele motive:

1. Diminuarea numărului de filiale
2. Lipsa, la nivel național, a unui standard de evidență a utilizării resurselor electronice
3. Reparații la cinci biblioteci-filiale, în diferite perioade ale anului

Auditul lecturii ne permite să afirmăm că cele mai solicitate domenii sunt:

- Literatura universală 16%
- Științe sociale 12,1%
- Literatura română 11,1%
- Generalități, informatică 7 %
- Critica literară română 5,3%

Motivația și opțiunile de lectură diferă în funcție de categoriile socio-profesionale ale utilizatorilor. Tineretul studios apelează la diferite domenii în dependență de interesele sale. Pentru studiu, se utilizează documente conform programelor didactice și cel mai des din domeniile: beletristică, critică literară, științe sociale, informatică, științe exacte etc. Pentru loisir apelează la documente cu caracter de divertisment, sportiv, turistic. Pensionarii și casnicele mai des împrumută documente despre gospodăria casnică, din medicină (în special medicina populară), acte normative. Șomerii consultă documente din clasa 331 – Angajarea în câmpul muncii – disponibile pe site-uri speciale.

În anul de referință a fost efectuat un studiu al solicitării și utilizării domeniului *17 Etică. Morală*. Tehnologiile ne influențează din ce în ce mai mult și întrebarea e dacă bunele maniere sunt doar o problemă de bun-simț? Sau numai de cultură și instruire? Astfel, în acest context, ne-am propus să facem o analiză a solicitării și percepției literaturii din acest domeniu din fondul Sediului Central și al filialelor pe parcursul anului 2007.

Numărul total de documente aflate în bibliotecile din rețeaua BM din domeniul cercetat este de 2 225 exemplare. Publicațiile în limba rusă le depășesc cu mult pe cele de limbă română: 1 487, respectiv 724. Numărul acestor volume este insuficient pentru a acoperi solicitările utilizatorilor bibliotecilor, iar incapacitatea de a onora toate cerințele se datorează numărului mic de titluri în limba română, care sunt solicitate mai mult, în comparație cu cele rusești.

Bibliotecile dispun de un număr relativ mic de cărți. Un suport substanțial îl formează rubricile din edițiile periodice la domeniul respectiv. Majoritatea cărților solicitate sunt într-un singur exemplar. Totodată, multe dintre ele au fost editate în anii '70-'80 ai secolului trecut, oferind o informație deja depășită pentru condițiile de azi, cum ar fi comunicarea sau succesul în afaceri.

Pe parcursul anului 2007, au fost împrumutate 21 301 documente, iar temele cele mai solicitate s-au dovedit a fi: prietenie; politețe; etică; morală; codul bunelor maniere; comunicare în afaceri; succes în afaceri.

În medie, colecția Bibliotecii Municipale și a filialelor ei a circulat în 2007 de 6,5 ori. Indicele de circulație al edițiilor periodice este mai mare, deoarece acestea oferă informație actuală.

Cel mai mare indice de circulație îl au în continuare documentele în limba română – 8,7. La utilizarea resurselor în limbile moderne, observăm că indicele de circulație al împrumutului documentelor în limba germană este cel mai înalt – 31. Aceasta reiese din interesul utilizatorului față de limba germană și Germania, din existența unui Centru specializat de lectură în limba germană, din interesul chișinăuianului de a munci în Germania.

Analizând împrumutul la domiciliu și în sălile de lectură, constatăm că există un decalaj între documentele împrumutate la domiciliu și cele consultate în incinta bibliotecilor, care poate fi explicat în felul următor:

- Cele mai preferate, după gen, rămân a fi publicațiile de sinteză cu caracter enciclopedic sau de compendiu, lucrări care sunt într-un număr restrâns de exemplare și se găsesc numai în sala de lectură.
- Alt factor care a influențat cifra mare de documente împrumutate în sălile de lectură este consultarea presei periodice care, la BM, este foarte diversă din punct de vedere lingvistic și tematic.

Rețeaua BM, structural flexibilă, acoperă cu resurse și servicii cerințele informaționale diversificate ale utilizatorilor.

Filialele specializate: Biblioteca de Arte, Biblioteca Publică de Drept și Centrul Academic Internațional Eminescu au contribuit la cultivarea rezidenților prin ofertele informaționale organizate, extinse și îmbunătățite după dorința, viziunea și necesitatea lor.

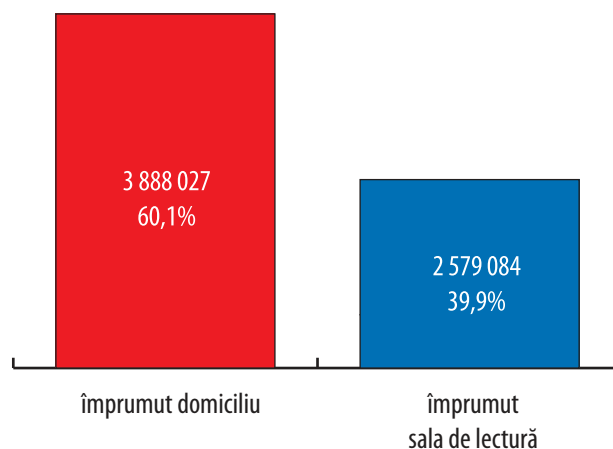
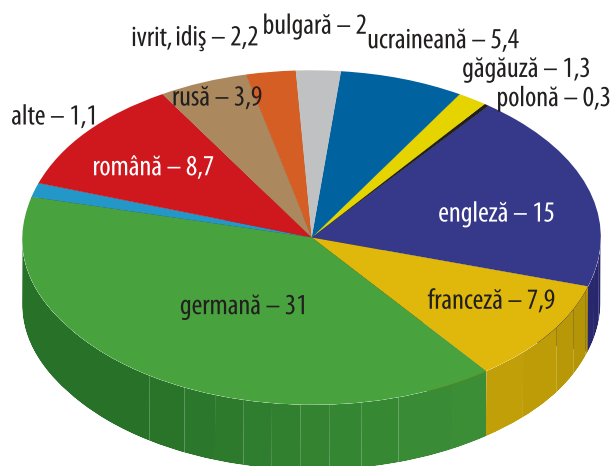
Împrumutul publicațiilor din domeniul Arte la Biblioteca de Arte este de 108 840 ex., ceea ce constituie 1,7% din împrumutul total al BM din domeniul Arte (338 481 ex.).

La Biblioteca Publică de Drept împrumutul publicațiilor din domeniul dreptului este de 280 882 ex., ceea ce constituie 4,3% din împrumutul domeniului Științe sociale – 787 005 ex.

Centrul Academic Internațional Eminescu, avînd o colecție Eminescu bogată, a împrumutat (operele lui Eminescu și documente despre el) utilizatorilor săi – 65 018 ex. cu tematică eminesciană.

Limba	Documente împrumutate	% de utilizare din fondul total
Germană	252 336	3,90%
Engleză	91 975	1,4%
Franceză	40 860	0,6%
Alte	17 114	2,6%

Indice de circulație

La **bibliotecile minorităților naționale** cele mai solicitate domenii sunt, ca și în toată rețeaua BM: literatura universală, științele sociale, generalități, arte.

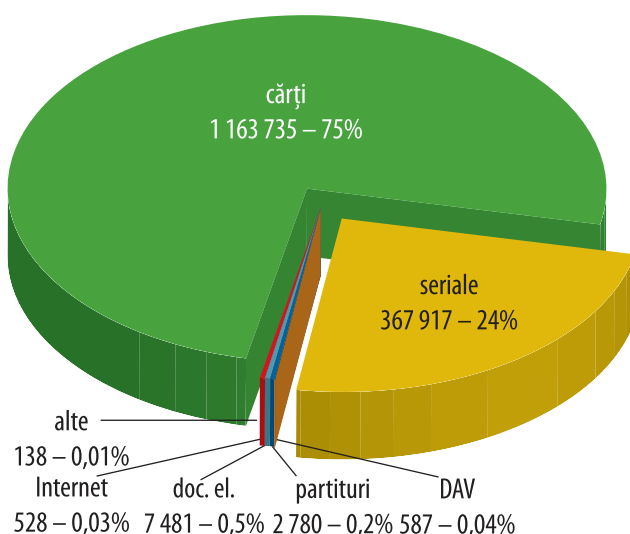
Dinamica circulației colecției în limbile minorităților la bibliotecile pentru minorități

Limba	Fond utilizat	Fond existent	Indice de circulație
Rusă	308 455	90 247	3,4
Ivrit, idiș	1 911	867	2,2
Bulgară	10 532	5 129	2,0
Ucraineană	24 529	4 575	5,4
Găgăuză	1 005	1 305	0,8
Poloneză	169	601	0,3

Gradul de utilizare a colecției în limba română la bibliotecile pentru minorități

Biblioteca	Împrumut total	Împrumut l. română	%
M. Lomonosov	327 140	18 685	5,7%
I. Mangher	273 253	17 623	6,4%
L. Ukrainka	120 798	2 492	2,1%
H. Botev	122 720	13 236	10,8%
M. Ciachir	124 252	49 135	39,5%
A. Mickiewicz	8 411	4 212	50%

Dinamica circulației resurselor

Rămân în continuare mai solicitate documentele în limba română – 74 %, iar în limba rusă – 22,9%; documentele în celelalte limbi sunt solicitate mai puțin.

Serviciile specializare ale BM asigură un suport esențial pentru inovație, creativitate și incluziunea utilizatorilor.

Centrul de carte germană a avut o contribuție substanțială la împrumutul documentelor în limba germană 234 608 documente. Ceea ce constituie 93% din împrumutul total în limba germană pe rețeaua BM (252 336 documente). După tipul de documente cele mai solicitate sunt *cărțile*, iar după domenii – *critica literaturii universale, literatura universală, lingvistica*.

Lectura copiilor rămâne unul din mijloacele principale ale formării personalității, importantă pârgie de educare a sentimentelor, un mijloc de educație estetică, morală și intelectuală. În anul de referință 46 270 utilizatorii copii până la 16 ani au împrumutat 1 543 166 documente.

După tipul de resurse cel mai mare procent de utilizare este al cărților și al edițiilor periodice 99,4%, resursele Internet – 0,03%, iar restul – CD-urile, documentele AV.

Cele mai solicitate domenii au fost:

Literatura universală	24,0 %
Literatura română	18,3 %
Generalități	7,3 %

Limba	Fond utilizat	% de utilizare
română	1 141 978	74%
rusă	353 199	22,9%
ivrit, idiș	108	0,007%
bulgară	503	0,03%
ucraineană	3 731	0,2%
găgăuză	164	0,01%
poloneză	2	0,0001%
engleză	12 053	0,8%
franceză	6 871	0,4%
germană	20 096	1,1%
alte	4 461	0,3%

Gradul de utilizare a colecției după tipul de documente la *Centrul de carte germană*

	TOTAL	Cărți	Ediții periodice	Doc.AV	Doc. electronice
Documente utilizate	234 608	187 766	22 616	12 853	11 373
% doc. utilizate	100%	80,0%	9,6%	5,5%	4,8%

O activitate de succes au fost lecturile bilingve dedicate utilizatorilor cu cunoștințe medii ale limbii germane cu scopul de a asimila pronunțarea corectă. Pentru realizarea acestui scop au fost desfășurate diverse forme:

- audierea casetelor autentice ale autorilor cu traducere paralelă în limba română;
- citirea paralelă în limba germană și română;
- citirea operei de către autor cu traducere sincronă în limba română.

În scopul promovării colecției Centrului de carte germană, au fost organizate expoziții tematice cu subiecte actuale, dedicate unor aniversări ale personalităților marcante ale culturii germane, a unor evenimente importante din istoria și cultura Germaniei și, îndeosebi, expozițiile intrărilor noi de documente, care au fost mediatizate larg în interesul publicului și al utilizatorilor. Expozițiile cu destinatar special au fost cele pentru profesorii de limba germană și studenții Facultății de Germanistică.

Centrul de informații europene a împrumutat 43 723 documente. Lectura pe suport tradițional este pe primul loc, ceea ce cuprinde 94,3% din totalul documentelor solicitate. O oportunitate esențială au avut-o resursele Internet, care oferă informații actuale și operative despre Uniunea Europeană.

Dinamica circulației resurselor la *Centrul de informații europene*

	TOTAL	Cărți	Ediții periodice	Internet	Alte doc.
Documente utilizate	43 723	32 543	8 698	2 475	7
Documente existente	1 228	482	725		2
Indice de circulație	35,6	67,5	12		3,5
% doc. utilizate	100%	74,4%	20%	5,7%	0,02%

Dinamica circulației după domenii la *Centrul de informații europene*

	TOTAL	0	1	3	37	65	9
Documente utilizate	43 723	7 062	1 780	24 881	540	3 795	5 665
Documente existente	1 228	314	56	517	33	95	213
Indice de circulație	35,6	22,5	31,8	48,1	16,4	40	26,6
% doc. utilizate	100%	16,2%	4,1%	56,9%	1,2%	8,7%	13%

Indicele de circulație și % de utilizare după limbă la *Centrul de informații europene*

	Doc. împrumutate	Doc. în stoc	Indice de circ.	% doc. utilizate
Română	21 386	491	43,6	49%
Engleză	15 943	377	42,2	36,5%
Rusă	4 916	193	25,4	11,2%
Franceză	1 371	108	12,7	3,1%
Alte limbi	107	59	1,8	0,2%
Total	43 723	1 228	35,6	100%

Reperetele acțiunilor de valorificare a colecțiilor au fost axate pe prioritățile naționale, internaționale și comunitare. Pentru a răspunde priorităților anului, BM cu filialele ei, și-au restructurat fondurile expunând la acces liber la raft 95% din colecțiile sale.

Utilizarea resurselor informaționale

Pe parcursul anului 2007 filialele Bibliotecii Municipale au acordat asistență informațională utilizatorului consultând: baze de date (Jurist, EBSCO, HeinOnline), OPAC, catalogul tradițional. Cu ajutorul lor au fost îndeplinite 83 731 de referințe bibliografice, din care 64 510 sunt referințe oferite direct, 17 661 prin telefon, iar 1 560 – tranzacții virtuale, oferite prin intermediul serviciului de referință electronic *Întrebă bibliotecarul*.

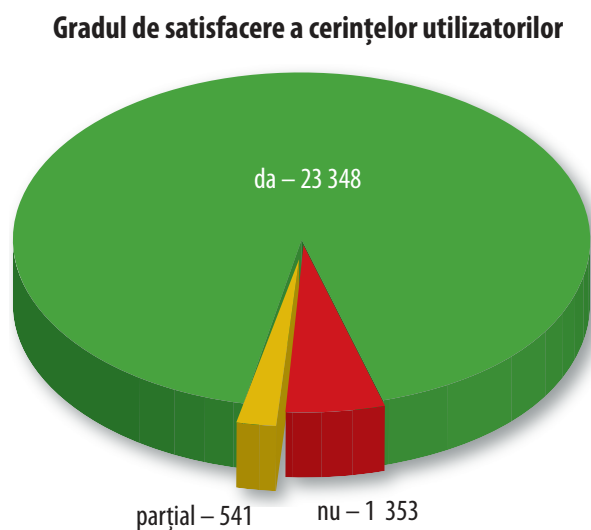
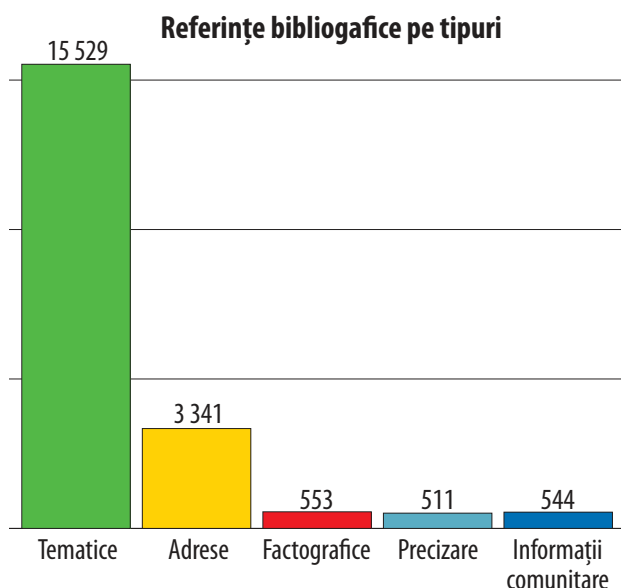
Cele mai solicitate domenii au fost: drept, critică și istorie literară, istorie, artă, științe naturale, geografie, economie.

Conform tipului de referință, prevalează referințele tematice și cele de adresă.

Prioritate o au referințele în limba română, urmate de cele în limba rusă.

Bibliotecarii-bibliografi, utilizând diverse instrumente de informare, au satisfăcut la maximum toate cerințele utilizatorilor. În cazul când documentele sunt lipsă, utilizatorul este orientat să consulte alte resurse electronice sau să viziteze cataloagele electronice ale altor biblioteci din Chișinău.

Din resursele informaționale mai mult s-au utilizat Internetul, bazele de date *Jurist*, *HeinOnline*, urmate de bazele locale ale BM. Resursele informaționale digitale sunt utilizate mai mult deoarece ele conțin informații actuale și sunt mai operative în procesul de investigare și cercetare.

Informații comunitare

Biblioteca Municipală rămâne în continuare un centru comunitar, acționând ca mediator și coordonator, asigurând accesul la informațiile comunitare cu o acoperire foarte largă și accesibilă a tuturor aspectelor vieții comunității locale.

Pe parcursul anului 2007 informațiile comunitare au fost selectate, xeroxate și scanate în mape speciale pe domenii:

- Servicii de urgență
- Servicii telefonice
- Servicii Internet și e-mail
- Servicii taxi
- Servicii medicale
- Dispecerate
- Legătura telefonică mobilă
- Autoritățile și administrația de stat ale Republicii Moldova: Președintele Republicii Moldova, Parlamentul Republicii Moldova, Guvernul Republicii Moldova, Primăria municipiului Chișinău (Pre-turile de sector), Primăriile localităților din componența Chișinăului
- Ministere și alte structuri de stat ale Republicii Moldova
- Ambasade și Consulate ale Republicii Moldova, Misiuni diplomatice ale RM acreditate în străinătate, vize de intrare în Moldova
- Mănăstiri și schituri pe teritoriul Eparhiei Chișinăului
- Medicină: farmacii
- Parcurile din Chișinău
- Teatrele din Chișinău
- Locuri remarcabile din Chișinău
- Muzeele Chișinăului
- Transport: Rețeaua transportului public, Mersul trenurilor, Orarul curselor de avion, Orarul curselor de autobuz de la Gara Centrală, Orarul curselor de autobuze interurbane
- Ajutor social: Direcția generală Asistență socială, Direcția Asistență socială în sectoare
- Învățământ: Direcția generală educație, tineret și sport (licee, școli de învățământ secundar, colegii și universități)
- Loisir: Turism, Agenții turistice. Cluburi de noapte. Restaurante. Baruri. Discoteci, Cluburi sportive, Cinematografe, Hoteluri
- Munca și instruirea în muncă.

Zile de informare

Majoritatea filialelor Bibliotecii Municipale au organizat și desfășurat *Zile de informare*. Pe parcursul anului de referință au fost organizate 85 *Zile de informare* la care au participat 4 182 de utilizatori. Prioritare au fost zilele de informare despre:

Mediul ambiant și noi; O viață sănătoasă, cumpătată și plină de sens; (Biblioteca *Ștefan cel Mare*); 2007 – Anul Național Mircea Eliade (Biblioteca *Ștefan cel Mare*, Biblioteca *Transilvania*).

- Patrimoniul eminescian. Studiere și cunoaștere; Ștefan cel Mare – bun al Țării și al poporului său; Cultura informațională în bibliotecă (CAIE).
- Ion Creangă – mereu printre noi; Copilărie – dulce pădărie; Să ne cunoaștem drepturile; Ei sunt la fel ca și noi (Biblioteca *Traian*)
- Молодежи о правe; Кишинев и кишиневцы (Biblioteca *M. Lomonosov*)
- О чем расскажет учебник; Vești bune pentru sănătate (Biblioteca *H. Botev*)
- В мире духовности (Biblioteca *L. Ukrainka*)

Biblioteca Publică de Drept a organizat *Zile de informare extramuros* la Universitatea de Stat din Moldova și Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți. De *Zilele de informare* mobile au beneficiat 88 de studenți și 5 bibliotecari de referință. Participanții au învățat modalitățile de accesare a bazei de date *HeinOnline*, structura și colecțiile ei.

Biblioteca Municipală a furnizat informații prin selectarea documentelor și alcătuirea *listelor bibliografice* – total 199 (în 2006 – 149) în ajutorul procesului de învățământ universitar, pentru temele de acasă, însoțite de rezumate și analize, selecții tematice și articole despre subiectele solicitate. Printre temele mai importante au fost:

- Recomandări pentru activitățile extrașcolare: scenarii, jocuri, matinee etc. (Biblioteca „Maramureș”).
- Mircea Eliade; Epopeea Marii Uniri în conștiința poporului român; Ecologia și protecția mediului; Drepturile omului – bază fundamentală a existenței; Educația – factor important în dezvoltarea umană (Biblioteca „Transilvania”).
- Frații Brătianu; Francofonia; Economia Moldovei în capcana globalizării; Sfatul Țării – 90 de ani; Unirea Principatelor Române de la 1859; Mit și cultură (Biblioteca „O. Ghibu”).
- Compozitoarea Daria Radu; Ziua Actorului în lume; Personalități în teatru, cinematografie; O limbă – o națiune (Biblioteca *Arte*).
- Cartea de vacanța (Biblioteca *M. Drăgan*).
- Eugen Doga (Biblioteca „Ștefan cel Mare”).
- Jocuri didactice în școală; Folclorul muzical; Tradiții și folclor (Biblioteca „Târgoviște”).
- Evul mediu – cultura; Jocurile Olimpice (Biblioteca *Cornului*); Pîinea; Chișinău: trecut, prezent, viitor (Biblioteca „Al. Donici”).
- Prezumția vinovăției; Relații diplomatice dintre Federația Rusă și R. Moldova; Separarea puterilor – listele electronice și individuale (BPD).
- В мире польских сказок; Читаем по-польски (Biblioteca „A. Mickiewicz”).
- Странствия в мире животных; Българско народно творчество (Biblioteca „H. Botev”).

Pentru informarea operativă a utilizatorului privind intrările noi, în afară de liste bibliografice, bibliotecile au elaborat 11 buletine informative în format electronic și tipărit:

- Ghid bibliografic „Mihai Cimpoi – 65”; Mircea Eliade; Mihai Eminescu – noutăți editoriale (CAIE).
- Intrări de carte evreiască în bibliotecă; Lista publicațiilor periodice intrate în bibliotecă (Biblioteca „I. Mangher”).
- Buletinul noilor intrări de carte – 2007 (tipărit și în versiunea electronică); Donație de carte din Focșani – 2007 (versiunea electronică) (Biblioteca „Ștefan cel Mare”).
- Bunicuța, draga mea; Profesii care contribuie la apariția cărții (Biblioteca „Alba Iulia”).
- Бюллетень новых поступлений (из Солженицынского фонда б-ки „Русское зарубежье”) (versiune electronică); Издания, подаренные библиотеке им. М. Ломоносова Посольством Беларуси в Молдове (versiune electronică) (Biblioteca „M. Lomonosov”).

A crescut numărul revistelor bibliografice, în comparație cu anul 2007 – 332 (anul 2006 – 138), care au promovat fondul documentar expus în cadrul diferitelor programe organizate de BM:

- Mircea Eliade – filosof al miturilor; Psihologia vârstelor; Educație și religie; Scriitorii despre pace; Filosoful și eseistul E. Cioran (Biblioteca „O. Ghibu”).
- Bucuria lecturii în vacanță; Cărțile jubiliare – 2007 (Biblioteca Traian).
- Anul Eugen Doga; Găgăuzii în lumea turcă; Istoria Bibliei (Biblioteca „M. Ciachir”).
- Книги с автографами авторов; Кишинев и кишиневцы; Украинцы в культуре Молдовы; Я познаю мир (Biblioteca „L. Ukrainka”).
- Surse eliadiene în lectura zi de zi; 2007 – Anul European al egalității șanselor pentru toți; Publicațiile BM „B.P. Hasdeu” (CAIE).
- Cărți jubiliare pentru copii; Pictura, o artă mirifică (Biblioteca „Alba Iulia”).
- Holocaust. Durerea inimilor noastre; Muzele pictorului P. Picasso, Creația R. Kazakova (Biblioteca „I. Mangher”).
- Cartea-miracol și eternitate; Să dezvoltăm frumosul din noi; Mediul înconjurător și viața (Biblioteca „Ștefan cel Mare”).

Pentru a acoperi lipsa informației din colecția bibliotecilor, a sistematiza informații pe teme speciale, recente, care se actualizează permanent, bibliotecile au organizat *fișiere tematice* – 53, *mape tematice* – 259 și 7 *mape electronice*. Subiectele cele mai importante au fost: *Drepturile omului; Obiceiuri și tradiții de iarnă; Sărbătorile de Paști; Totul despre droguri, Arta decorativă; Compozitori, instrumentiști din RM; Folclor. Dans; Teatru. Cinematografia din RM; Republica Moldova – integrare UE; Planul de acțiuni RM – UE; Vize europene; Traficul de ființe umane; România, Bulgaria – țări membre ale UE; Rusia – UE; UE – caracterizare generală; Halloween; Sfântul Andrei; Familia; Chișinăul evreiesc; Oameni de artă (Israel); Oameni de artă (diaspora).*

CID „Chișinău” a organizat *mape tematice electronice* pe 82 de subiecte, cele mai des, solicitate de utilizatori. Acestea vor fi îmbunătățite pe măsura completării cu materiale noi, în mape disponibile on-line, pe pagina serviciului de referință *Întreabă bibliotecarul*. Exemple: *Psihologie-NLP, Politica socială, Sărbători, Informatizare, Eseu la geopolitică, Obiectul de studii al politologiei, Cultura politică* ș.a.

Cinci *mape tematice* electronice au fost create și de *Centrul de Informații Europene* cu 180 de surse electronice. În acest an și Biblioteca „Alba Iulia” a organizat 2 fișiere tematice electronice cu genericul *Informații din Internet* cu 155 de surse din diverse domenii ale cunoașterii.

Cele 259 *mape tematice* în anul 2007 au fost completate cu 3 583 de materiale.

Utilizând tehnologiile informaționale, filialele BM diversifică și îmbunătățesc serviciile, susțin rezidenții în procesul de studiere a tehnologiilor informaționale, instruiesc utilizatorii cu modalități noi de căutare. În rețeaua BM au fost organizate și desfășurate 25 141 de lecții bibliografice, consultații care au cuprins următoarele subiecte: *Cum să utilizăm biblioteca de la distanță – Internet, telefon, e-mail; Cum să folosim cataloagele; Cum să utilizăm Internetul; Informația digitală; Eminescu electronic la CAIE, Folosirea motoarelor de căutare în Internet; MS Word – lucrul cu textul; Dicționare – sursă de cunoaștere; Internetul – sursa de studiu; Surse de căutare a informației; Utilizarea catalogului electronic; Navigarea în Internet; Utilizarea poștei electronice; Copierea materialelor pe suport electronic; Utilizarea OPAC-ului; Ce este bibliografia?; Cataloage, fișiere, mape tematice; Acces liber la raft; Enciclopedii, dicționare; Acces la informație; Cum se caută informația?; ABC-ul bazelor de date.; Utilizarea Jurt-ului și a Practicii judiciare, HeinOnline; Aparatul de referințe al bibliotecii; Enciclopedii pentru copii; Cheile pentru carte; Referința pentru copii; Cataloagele și fișierele bibliotecii; Cum să lucrăm cu cartea; Alegerea unei cărți din bibliotecă; Instrumente de regăsire a cărții în bibliotecă; Structura catalogului analitic „Literatura română. Critica literară”; Fondul de referință în sprijinul procesului de studiu.*

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Difuzare culturală

În 2007 BM a fost câmp cultural fertil, eficient de întâlnire pentru mulți cetățeni, locul de expunere și diseminare a creației culturale. Filialele au organizat 2 323 de programe culturale, cognitive, de divertisment la care au participat 124 419 de utilizatori.

• Programe de promovare a lecturii

Biblioteca a încurajat lectura prin inițiative și activități inovative, prin evenimente de anvergură în filiale, în sectoare și la periferii. În anul de referință biblioteca a organizat, diversificat și susținut *Cluburi de lectură*, *Cluburi de discuție a cărților*, a organizat lecturi simultane, conferințe literare, dezbateri în jurul lecturii, operelor, curentelor literare etc.

Programul de lectură *Chișinăul citește o carte* a implicat diverse categorii de vârstă a chișinăuienilor cărora le-au fost propuse următoarele cărți:

- *Coffee-house* de Ghenadie Postolache
- *Amintirile pițigoifului Zbanț* de Ion Iachim
- *Numărătoarea spiridușilor* de Silvia Ursache

Desfășurat în întreg Chișinăul, programul a demonstrat, manifestat spiritul de comunitate, inspirație pentru lectură, crearea relațiilor dintre cititor și autor.

IMPACT Orientat să sporească lectura chișinăuienilor, programul s-a derulat în circa 300 activități (conferințe, ore de lectură, expuneri-dezbateri, prezentări de carte, întâlniri cu scriitorii), la care au participat circa 7 000 de utilizatori.

• Programul Lecturile verii

Programul *Lecturile verii* a avut scopul de a atrage utilizatorul la bibliotecă și de a promova lectura în perioada estivală. Filialele au organizat circa 380 de programe culturale, la care au participat peste 7 000 de utilizatori. S-au organizat ore de lectură, expuneri, dezbateri pe diferite subiecte, lansări și prezentări de carte, concursuri, întâlniri cu scriitorii etc. În vacanța mare au fost împrumutate peste 600 000 cărți din toate domeniile cunoașterii. Cele mai solicitate au fost din domeniile: *beletristică, generalități, etică, estetică, morală, călătorii, sport și turism, artă, muzică, teatru*.

Încurajarea intereselor de lectură în afara curriculumului școlar a fost realizată de filiala „Ovidius” prin 3 cărți jubiliare: *Veșmântul cel nou al regelui* de H. Ch. Andersen (prima ediție a poveștii – 1837), *Povestea lui Harap Alb* de Ion Creangă (prima ediție -1877) și *Poezii de seama voastră* de Gr. Vieru (prima ediție – 1967).

CAIE a transformat Ziua comemorării lui M. Eminescu (15 iunie) într-un adevărat start al unei veri în campania Poetului-Nepereche. Au fost organizate lansări de carte, expoziții, serate cu tematică eminesciană.

Filiala „Ștefan cel Mare” și-a intensificat activitatea cluburilor sale „Prietenii cărții” și „Moștenitorii”, îndemnând membrii acestora să citească mai multe cărți, dintre care de cele mai multe laude s-au bucurat *Guguță, căpitan de corabie* de S. Vangheli și *Alice în țara oglinzilor* de L. Carroll.

Filiala „Maramureș” și-a ales pentru acest program tema „Povestea cărții – cum ajung cărțile la noi”, iar ca volume de atracție – povestea populară *Lădița fermecată* și *Cușma lui Guguță* de S. Vangheli.

La Biblioteca „O. Ghibu” au fost elaborate, pe parcursul verii, mai multe liste și reviste bibliografice „În ajutorul programelor liceale și universitare”, dar și dezbateri pe tema *Să gândim ecologic*, cu participarea ecologistului R. Cucereanu și prezentarea cărților pentru o lectură utilă *Calitatea mediului, Lumea vegetală a Moldovei, Cartea Roșie a Moldovei și Surprinde adierea naturii*. Campania „Lecturile verii” a inclus la Biblioteca „O. Ghibu” acțiuni culturale în cadrul *Clubului celor tineri, Clubului Consiliului Europei, Salonul Muzical*, la care au fost omagiați M. Drăgan, J. Strauss.

Pe parcursul perioadei estivale filiala Arte a captat atenția utilizatorilor printr-o suită de expoziții foto: *Ziua Mondială a Copilului, Pictorul Lică Sainciuc, Ziua comemorării lui Ștefan cel Mare și Sfânt*, seratele dedicate regretatului compozitor S. Buzilă la 70 ani și Sărbătorii Naționale „Limba noastră”.

O formă de activitate în cadrul Programului este *Tabăra de vară* care se desfășoară la filialele „I. Manger” și „Alba Iulia”.

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Tabăra de vară de la filiala „I. Mangher” a activat în două ture pentru copiii de 5–12 ani, care au fost antrenați în lectură, în variate jocuri didactice și sportive, lecții de desen, de computer, șah, tenis, au beneficiat și de suportul psihologului. Prioritate au avut programele cognitive și didactice în formă electronică.

Tabăra de lectură și agrement de la filiala „Alba Iulia” a organizat întâlniri cu scriitorii, recitaluri literar-muzicale: „Bine te-am găsit, Tabără” și „Ce frumoasă-i copilăria”, numeroase ore de lectură și ore de povești.

• **Ora poveștilor**

Scopul programului a fost cultivarea dragostei pentru lectură și familiarizarea copilului cu lumea frumoasă și a valorilor general-umane. În acest program au fost implicate atât filialele specializate în activitatea cu copiii, cât și filialele cu oficii copii. Activitățile au fost organizate cu o periodicitate săptămânală, bilunară, lunară, la care s-au lecturat basme în voce tare, înscenarea lor, desene inspirate din povești, concursuri, întâlniri cu autori de povești.

IMPACT Fiind un instrument eficient de comunicare, culturalizare și educare Programul a atras la lectură circa 7 500 de copii, care au fost implicați în peste 400 de activități. Copiii au ascultat și au citit cele mai frumoase povești, împrumutând circa 60 000 de exemplare.

• **Salonul Internațional de Carte pentru Copii**

BM, membră a Consiliului Național al Cărții pentru copii și tineret, a fost și în anul de referință coorganizatorul SICC, a celei de-a XI-a ediție. BM a organizat, a găzduit și susținut material lansările de carte ale editurilor din Timișoara: „Augusta” și „Zamolsara”, care s-au produs ca un veritabil act cultural la Sediul Central.

În cadrul Salonului, filiala „O. Ghibu” a găzduit un alt eveniment de excepție – lansarea *Dicționarului Explicativ Ilustrat al Limbii Române* (DEXI), apărut

la editurile ARC și „Gunivas” din Chișinău în colaborare cu cercetători de la Institutul de Filologie Română „Al. Philippide” din Iași, o parte din ei prezenți la această manifestare. Vorbitorii au constatat că DEXI este cea mai importantă lucrare lexicografică în tot arealul limbii române, după renumitul „dicționar Macrea”, iar noutatea voluminosului tom este că însușește și cuvinte cu totul noi, aflate în circulație contemporană și pe care DEXI le-a „pașaportizat”.

Biblioteca Municipală mai participă ca membru al Juriului de acordare a Premiilor Salonului (L. Kulikovski) și oferă anual Premiul *Cea mai bună carte pentru copii cu deficiențe de vedere*. În anul 2007 Premiul a fost acordat Editurii „Biblion” (Chișinău) pentru colecția „Cinci povești”.

Anual, la SICC cu o expoziție reprezentativă participă Centrul de carte germană. În colaborare cu Ambasada Germaniei în Moldova au fost prezentate următoarele edituri germane: *Baumhaus, Copperrath, Patmos, Sauerlander, Diogenes*, care au oferit cu amabilitate 100 titluri de documente pentru Centrul de carte germană.

SICC a fost o posibilitate în plus de a stabili noi relații de prietenie și eventuale colaborări cu Alianța Franceză din Moldova, Ambasada SUA, Ambasada Chinei.

• **Salonul Internațional de Carte și Presă**

Ediția a XVI-a Salonului Internațional de Carte și Presă a fost consacrată împlinirii a 175 ani de activitate a Bibliotecii Naționale din RM. Deutscher Lesesaal, în parteneriat cu Ambasada Germaniei în RM, a prezentat cele mai bune cărți, de la cele mai bune 25 de edituri din Germania (*Duden, Metzler, Brockhaus, Meyers, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Taschenbuch*), cu tematică și domenii diferite.

• **Săptămâna Francofoniei în Republica Moldova**

Parteneriatul BM „B.P. Hasdeu” (Sediul Central) – Alianța Franceză din Moldova a cuprins, în acest an, mai multe activități:

- lansarea cărții *Essai de grammaire discursive du français* de prof. dr. A. Lețța, profesor la USM. Manualul de gramatică franceză este un sprijin în studierea limbii în cauză;
- lansarea celei de a 2-a ediții a Concursului pentru tinerii francofoni din Moldova *Gutuia de aur – Le coing d'or* cu genericul *Moldova la porțile Europei* – și cu două compartimente: *Eseuri în limba franceză* (cu tineri participanți de 15–25 ani) și *Fotojurnalism* (18–25 ani). La

organizarea și desfășurarea acestui concurs au mai colaborat Centrul Independent de Jurnalism de la USM și Asociația profesorilor de franceză din R. Moldova;

- Pe parcursul a trei zile, în toată Franța și în alte 150 de țări, a avut loc sărbătoarea *Lire en Fête. Une Ville, une œuvre* a fost tematica celor peste 4 000 de activități din lume organizate cu genericul *La Nuit de l'écrit*. Ediția din 2007 la BM a pus în valoare bogățiile patrimoniului literar francez cu un spectacol literar al teatrului *Les Ateliers du Vent*, cu o călătorie geografică imaginară cu lecturi și recitaluri.

Săptămâna Francofoniei (19–25 martie) a mai cuprins: concursul *File din istoria Franței* la filiala „Transilvania”, expoziția *Le français – langue de cœur, des siècles durant* cu lansarea cărții *Limba franceză în timp și spațiu* de autoarea ieșeană H. Walter la filiala „O. Ghibu”.

• **Programe pentru persoane dezavantajate**

BM, alături de alte instituții comunitare, a continuat și a dezvoltat politica inclusivă a chișinăuienilor dezavantajați prin prestarea de servicii și programe. Scopul fiind protejarea și susținerea lor, făcându-i să trăiască și să se dezvolte în mijlocul comunității.

Biblioteca Publică „Transilvania” a avut în vizor copii în dificultate – în colaborare cu centrele de creație ale copiilor din sectorul Ciocana „Convorbitorul”, „Prometeu”, „Evrice”, „Speranța”, precum și cu secțiile de asistență socială ale preturilor, a organizat *Ziua omagiilor* la bibliotecă în scopul familiarizării lor cu serviciile bibliotecii și atragerii la lectură. Micii omagiați au avut clipe de mare bucurie, fiind antrenați în recitaluri și concerte pentru a se simți parte componentă a unei colectivități. Ei au primit și cadouri din partea sponsorilor. Unii dintre ei, de exemplu cei de la școala primară nr. 83, au beneficiat și de o întâlnire cu scriitorul Leo Butnaru și cărțile sale.

La filiala „O. Ghibu” și-au continuat activitatea cluburile: *Chemați să înfrunte Fortuna* – pentru persoanele cu dizabilități și *Clubul Vârstei de Aur* – pentru o pătură socială dezavantajată din rândul pensionarilor. Masa rotundă *Dreptul – echilibrul voinei umane* a fost organizată de filială cu sprijinul Clubului Consiliului Europei și cu prezența unor persoane cu dizabilități: s-au abordat aspecte ale asistenței sociale în R. Moldova, egalizarea șanselor pentru invalizi. Pentru o mai bună integrare a acestor persoane în societate au fost elaborate listele bibliografice: *Dizabilitatea vine de la inimă nu de la trup*; *Politici sociale pentru grupuri marginale: săraci, cerșetori, infractori. Umanismul românesc – incursiune istorică*; *Traficul uman – modalități de combatere*. A fost organizată masa rotundă *Forumul European Alpbach în R. Moldova* – integrarea europeană a persoanelor cu dizabilități, în colaborare cu Asociația invalizilor „Gaudeamus”, Ministerul Educației și Tineretului, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Universitatea de Stat din Moldova.

Clubul Vârstei de Aur a cuprins în 2007 mesele rotunde: *Sănătatea – înălțime cucerită de fiecare separat*, cu participarea specialiștilor în domeniul gerontologiei, naturopatiei, psihologiei și *Datinile și tradițiile creștine în lumina sărbătorilor de iarnă* cu un concurs-recital de colinde. Tot aici a fost lansată cartea

octogenarului R. Cucereanu *Făuritor al propriului destin*.

Filiala Arte a găzduit o serată consacrată Mișcării Veteranilor, în cadrul căreia au fost abordate aspecte legate de lipsa de atenție adecvată față de vârsta a treia.

Veteranii de război au fost omagiați la serata *De mâine și de ieri într-un tangou de foc...*, iar veteranul artei plastice *Glebus Sainciuc* și-a expus noile lucrări într-un vernisaj de excepție, cu participarea multor oameni de cultură.

În anul de referință Biblioteca „I. Mangher” și-a continuat colaborarea cu „Centrul de adaptare spirituală pentru copii cu dizabilități”, unde s-au desfășurat „Ore de lectură”, lecții interactive, ore de povești, discuții, jocuri didactice, jocuri intelectuale, întâlniri cu discipolii Asociației „Motivația”. Filiala a continuat munca cu bătrânii de la „Centrul de zi”, „Casele calde”.

O atenție deosebită acordă filiala „Alba Lulia” copiilor dezavantajați din comunitate cu scopul integrării lor în societate. În 2007 aria programului s-a extins și în alte instituții precum Centrul de plasament „Vatra”, grădinițele nr. 164 și 26, liceele „Natalia Dadiani” și „Ciprian Porumbescu”.

Pentru integrarea socială a copiilor cu dizabilități din comunitate Biblioteca Traian a continuat colaborarea cu Asociația „Motivația”, participând cu lecții interactive, discuții, în cadrul stagiilor de reabilitare a copiilor și tinerilor cu dizabilități.

Filiala pentru copii V. Bielinski a colaborat cu discipolii Casei de copii „Preafericitul Iosif”, grădinița de copii „Așchiuță”, unde au fost organizate matinee, ore de povești, ore de lecturi, concursuri literare și de desene.

Filiala „Al. Donici” oferă servicii extramuros, organizând: *Ora poveștilor*, ora de lectură, discuții, prezentări de cărți noi din colecția bibliotecii la grădinița pentru copii cu handicap locomotor „Aurica”.

IMPACT

30 844 de documente au fost împrumutate de 18 000 de utilizatori, care au fost implicați în discuții, ore de lectură, dezbateri pe diverse subiecte, expoziții de carte organizate în incinta BM sau extramuros.

• Valorificarea numelui, vieții, operei lui B. P. Hasdeu

Pro Academia Hasdeu – Centrul Național de Hasdeologie a continuat studiile despre dinastia Hasdeu care a dat lumii exponenți de vază, cel mai cunoscut fiind Bogdan Petriceicu Hasdeu, devenit în 1877 membru al Academiei Române și al cărui nume îl poartă BM din 1988.

În anul de referință, în cadrul programului jubiliar, a fost organizat Simpozionul științific „Pro Academia Hasdeu” cu genericul *Un secol de posteritate B.P. Hasdeu (1838 - 1907)*. Întrunind specialiști în materie din R. Moldova și România (Liliana Rotaru, Mircea Coloșenco, Dan Zamfirescu), simpozionul a

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

fost moderat de: dr. conf. Lidia Kulikovski, directorul general al BM, și Pavel Balmuș, directorul Centrului Național de Hasdeologie din cadrul Bibliotecii Municipale. Prin acest simpozion Biblioteca Municipală și-a dovedit o dată în plus și capacitățile de centru științific, animator al unor studii și cercetări în domeniu.

În cadrul Simpozionului a avut loc lansarea cărților: *Moștenirea literar-spirituală a dinastiei de cărturari Hâjdău – Hasdeu în bibliotecile chișinăuiene* (alcăt. P. Balmuș), Jenica Tabacu *Amurgul Demiurgului. Ultimii ani de viață ai lui B.P. Hasdeu*; Iuliu Dragomirescu *Ideile și faptele lui Bogdan Petriceicu Hasdeu*.

• Alte programe

Silence-Art – program de propagare a artei plastice și de lansare a tinerilor pictori în special, desfășurat sub auspiciile Sediului Central al BM în colaborare cu Uniunea Artiștilor plastici din R. Moldova. Prezența diverselor categorii de utilizatori la vernisarea expozițiilor contribuie la aprofundarea intereselor de lectură din domeniul artei. Expozițiile personale organizate pe parcursul anului în cadrul programului *Silence-Art* au fost accesibile și on-line.

În anul 2007 la Sediul Central au fost organizate expoziții personale ale artiștilor plastici, exponenți ai diverselor genuri de pictură. *Iurie Chironeț* a impresionat publicul prin grafica și pictura sa de un rafinament deosebit. Peisajele lui *Iurie Răileanu* au fascinat publicul prin coloristică. Expoziția personală a ilustratorului de carte *Marina Andruhina* a captivat prin subtilitate și ingeniozitate, talentul nativ de desenator, a fost remarcat cu Premiul I în cadrul Salonului Internațional de Carte pentru Copii pentru ilustrarea cărții „Numărătoarea spiridușilor” de Silvia Ursache.

Pictorul *Constantin Chirtoacă* a fost inspirat de natura și arhitectura capitalei italiene, ceea ce se reflectă în lucrările sale, expuse în cadrul vernisajului *Popas la/de la Roma*.

Ateneul Unirea (filiala „Alba Lulia”) – program cognitiv de istorie națională și universală, în paralel – Salonul literar-istoric „Carte, istorie, spiritualitate”, care a completat programul.

Clubul de lectură „Witch” de la filiala „Târgoviște”, consacrat unor opere importante ale lui Ion Druță, Ionel Teodoreanu, H. Ch. Andersen, a întrunit copii de la școlile nr. 5, 59, Liceul „Dante Alighieri”.

Eminesciana – program complex desfășurat de CAIE în lunile ianuarie și iunie, în mod festiv, dar și pe parcursul întregului an. CAIE a găzduit activități științifice, cognitive cu scopul de a aprofunda cunoștințele despre Eminescu. În cadrul programului cu genericul „Eminescu sub fiorul timpului” s-a desfășurat simpozionul științific *Interpretări critice ale operei eminesciene*, ore de lectură, lansări și prezentări de carte, vernisajul de pictură *Orizonturi eminesciene*, serata literar-muzicală extramuros *Mihai Eminescu – Veronica Micle: poveste de dragoste* în comuna Bălău-rești, raionul Nisporeni.

Programul este susținut activ și de filiala „O. Ghibu”. Biblioteca a organizat serata *Eminescu – o lume dăruită nouă* unde au participat numeroși tineri de la diverse instituții. Programul seratei a inclus: un concurs de creație, prezentări de carte, vizionarea filmului *Eminescu – călătorie virtuală în absolut*.

Biblioteca „O. Ghibu” a mai organizat: *Dosarele istoriei* – program cognitiv-științific cu simpozioane și conferințe științifice axate pe istoria Principatelor, a războiului de la Nistru, conflictului transnistrean și altor teme de actualitate. *Armonii și interferențe* – program complex, realizat în colaborare cu Uniunea Scriitorilor, „PEN Club” – organizație internațională a scriitorilor, reprezentanța Consiliului Europei din R. Moldova, Institutul European din Iași, Ambasada României, Alianța Franceză din Moldova. Au mai avut

loc activități de propagare a artelor și istoriei religiilor, precum și pe interese de vârstă și gen: *Salonul de Arte Frumoase*, *Clubul celor Tineri*, *Clubul Femeia*, *Salonul Muzical*, *Clubul Consiliului Europei*, *Clubul de Catehism*. La Bibliotecă s-au desfășurat dezbaterile literare din cadrul Festivalului de Literatură „European Borderlands” – o platformă mobilă de manifestări culturale destinate atât scriitorilor, cât și traducătorilor și editorilor. Această inițiativă a Fundației Culturale Allianz, în colaborare cu Literarisches Colloquium Berlin și cu partenerii locali, își propune să stimuleze dialogul literar și intelectual dintre Europa de Est și cea de Vest. Lecturile și dezbaterile publice, încurajarea traducerilor și un schimb cultural intens au menirea de a crea, pentru autori și publicul lor, un spațiu propice dezvoltării unei noi conștiințe europene. Invitații, în special *Mircea Dinescu*, s-au referit la tematica care, în momentul de față prevalează în literatura din centrul și estul Europei.

Sub egida filialei „Ștefan cel Mare” activează cluburile: *Createur* – de promovare a tinerilor talente, *Moștenitorii* – club de propagare a operelor istorice consacrate vieții și faptelor de vitejie ale lui Ștefan cel Mare, *Junior* – orientat către adolescenți și tineri; *LitArt* – cu participarea scriitorilor și destinat utilizatorilor maturi.

Cenaclul *Meridian literar*, Clubul *Bravo! Bravissimo!* și Cenaclul *Magia cuvântului (extramuros)* – cu deplasări în teritoriu, de exemplu, la Cupcini (Edineț) – sunt specifice filialei „Maramureș”.

Asociația *Întâlnirea / Встреча*, Clubul amatorilor de cinema *Вектор*, Clubul de artă plastică *Радуга*, Asociația pictorilor ruși *M-Art* și Asociația scriitorilor ruși *Литературное воскресенье* sunt programele cognitiv-artistice inițiate, susținute de filiala „M. Lomonosov”.

Festivalul cărții evreiești, *Holocaustul – durerea inimilor noastre*, Asociația literară de limbă idiș *Cuvântul evreiesc*, Clubul cantautorilor, Clubul pictorilor evrei, Studioul de instruire preșcolară *Țipor*, teatrul de păpuși *Foișorul cu povești*, Clubul *Engleza vorbită*, Studioul de ceramică, *Bibliodădaca* – activități instructiv-distractive organizate și desfășurate la Biblioteca „I. Mangher”.

Clubul pentru femei *Snejana*, Clubul pentru copii *Гуацинт* – sunt acțiuni specifice filialei „H. Botev”.

Cluburile *Українская светлиця* și *Кобзарик* – pentru copii de 7-13 ani, activează la filiala „L. Ukrainka”, iar Cenaclul *Ana dili* – la filiala „M. Ciachir”.

Centrul de carte germană a organizat și desfășurat 18 manifestări culturale, la care au participat circa 1 296 persoane, numeroase personalități ale culturii locale și internaționale. Pe lângă aceste manifestări s-au organizat și 26 expoziții. În colaborare cu Universitatea „Perspectiva-INT”, Asociația de Instruire și

Informare Europeană, Centrul German „GERMANICUS”, a fost organizată conferința științifică *Problemele integrării regionale și internaționale, masa rotundă Mobilitatea academică – avantaje și impedimente* (Limba germană ca instrument al mobilității).

Serata muzicală dedicată compozitorului german Ludwig van Beethoven a fost organizată în parteneriat cu atașatul cultural al Ambasadei Germaniei și „Galerieart A. D.” Au participat reprezentanți ai Ambasadei Norvegiei, oameni de artă, pictori, muzicieni. În program au fost incluse fragmente din muzica lui Beethoven, interpretată la pian.

Vernisajul pictoriței Svetlana Cazîf-Filonova *Plimbare prin Chișinău* a fost dedicat jubileului BM. Au participat atașatul cultural al Ambasadei Germaniei în RM, viceprimarul Primăriei municipiului Chișinău, oameni de artă în domeniul picturii. Cele 150 de opere ale Svetlanei Cazîf-Filonova vizează diferite perioade de dezvoltare a orașului Chișinău.

În ajunul Crăciunului, Centrul de carte germană în parteneriat cu Ambasada Germaniei în RM, Centrele „Hoffnung”, „Germanicus” au organizat „Weihnachtsmarkt” – Târgul de Crăciun. Parteneri au fost reprezentanții clubului de copii „Raduga”, școala Waldorf, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”. În cadrul programului au fost recitate poezii despre sărbătorile de iarnă, cântece și colinde specifice culturilor unor etnii din RM, organizate jocuri și activități distractive. A fost expusă o bogată colecție a obiectelor lucrate manual, confecții, bucate de Crăciun din Germania.

Deosebit de eficient a fost organizată lectura povestirilor din cartea *Die Welt in meinen Augen* a scriitorului Armin Pongs. Cartea reprezintă un jurnal de călătorie, în care sunt notate impresiile care l-au marcat pe scriitor în locurile vizitate. Au fost citite trei povestiri: o povestire despre India, *Moartea în Varanasi*, una

despre America, numită *Lenin în New York* și alta despre România cu numele *Vampirii din Hunedoara*. Lectura autorului german a fost însoțită de traducerea în limba română, fapt care a facilitat mult înțelegerea mesajului, mai ales pentru ascultătorii care nu cunosc foarte bine limba germană. După citirea fiecărei povestiri erau prezentate fotografiile care elucidau în mare parte subiectul povestirilor. Rolul întâlnirilor de acest gen este de a familiariza publicul moldovean cu cultura germană, oferind posibilitatea de a asculta limba autentică.

Deutscher Lesesaal, în parteneriat cu Biblioteca de cultură și literatură evreiască „I. Mangher”, au organizat o activitate consacrată Holocaustului. A fost organizat un vernisaj de desene și o expoziție de cărți pentru comemorarea tragicului eveniment *Holocaust*. Vernisajul însoțit de cântece evreiești a deschis și încheiat această manifestare. De asemenea, au fost prezenți reprezentanți ai celor două culturi – germană și evreiască. În mare parte s-a vorbit despre urmările dureroase ale acestei tragedii, apelându-se la conștiință și empatie umană.

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Automatizare și informatizare

Anul 2007 a avut ca prioritate dezvoltarea Catalogului Electronic Partajat al Bibliotecii Municipale. Pentru a asigura funcționalitatea CEP BM, bibliotecile ce urmau a fi automatizate conform Planului Strategic 2005—2008, au fost dotate cu calculatoare, conectate la Internet, și, în consecință, unite la Intranet constituind rețeaua BM.

Din buget s-au achiziționat 25 de calculatoare și 6 imprimante, 15 barcod- scanere, 15 card-readere, din donații – șase calculatoare, o imprimantă, un scanner, iar din granturi – șase calculatoare, o imprimantă.

Pentru asigurarea securității colecției bibliotecii și monitorizarea deservirii utilizatorilor la Sediul Central al Bibliotecii Municipale au fost instalate sistemele *antifurt și securitate video*.

La sfârșitul anului 2007 Biblioteca Municipală deține 143 calculatoare, 12 scanere, 32 imprimante, două sisteme antifurt, două sisteme de securitate video. Din numărul total de calculatoare 114 sunt conectate la *Internet*, 45 sunt puse la dispoziția utilizatorului, din care 35 – cu acces la Internet.

Conform Planului de automatizare al BM, Intranetul „Hasdeu” s-a extins și include la 31.12.2007 – 27 de biblioteci-filiale. La filialele noi conectate la rețea a fost instalat softul PcAnywhere care permite monitorizarea activității și rezolvarea problemelor pe PC-urile filialelor de la distanță prin rețea. Pentru menținerea securității rețelei s-a efectuat săptămânal update-ul antivirusului.

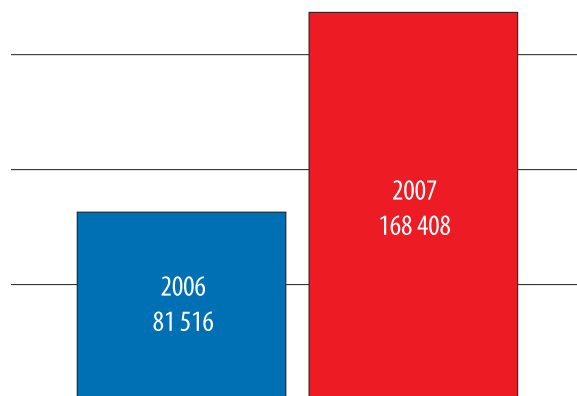

Catalogul Electronic Partajat al Bibliotecii Municipale

Catalogul electronic al BM este unul din cele mai importante puncte de acces la informație, cheia necesară utilizatorului pentru a ajunge la informația pe care o deține. Reieșind din aceste considerente, Biblioteca Municipală a avut, în 2007, un scop bine determinat – de a continua CEP BM, pentru a oferi chișinăuianului acces la colecția integrală a BM.

Pe parcursul anului de referință, și în special în lunile de vară, au fost catalogate și barcodate: fondul Sediului Central integral și, parțial, fondurile filialelor BM.

Înregistrările bibliografice din catalogul electronic au sporit cu 86 892 în raport cu anul 2006. La finele anului de referință CEP BM conține în total aproximativ 250 000 de înregistrări, ceea ce reprezintă 25% din colecția integrală a bibliotecii.

Digitizare

În anul de referință BM a continuat să digitizeze documente care vor fi plasate pe Pagina Web a bibliotecii. Au fost trecute în format digital edițiile bibliografice elaborate de bibliotecă; digitizate lucrările academicianului Mihai Cimpoi și colecția Hasdeu.

Din volumele lui Mihai Cimpoi, au fost digitizate următoarele titluri:

1. *Căderea în sus a Luceafărului*
2. *Critice, vol. 1*
3. *Critice, vol. 2*
4. *Critice, vol. 3*
5. *Critice, vol. 4*
6. *Critice, vol. 5*
7. *Esența ființei*
8. *Istoria literaturii române din Basarabia*
9. *Literatura română*
10. *Narcis și Hyperion*
11. *O istorie deschisă a literaturii române din Basarabia*
12. *Plânsul Demiurgului*
13. *Spre un nou Eminescu*

Dintre bibliografiile editate de BM, în anii precedenți, au fost digitizate:

14. *Alexe Mateevici*
15. *Grigore Vieru*
16. *Glebus Sainciuc*
17. *Ion Vatamanu*

Din colecția Hasdeu – suntem abia la început – doar două volume:

18. Dragomirescu, Iuliu. *Ideile și faptele lui Bogdan Petriceicu Hasdeu*
19. Tabacu, Jenica. *Amurgul Demiurgului*

Pagina Web

În 2007 BM a elaborat un nou concept al Paginii Web, orientat spre utilizator, cu noi posibilități de căutare și de organizare a informației, cu noi servicii interactive (*Întreabă bibliotecarul, Forum, Youtube*). A fost elaborat *Caietul de sarcini* cu structură și cerințe noi pentru funcționalitatea ei. În urma unui concurs a fost desemnată firma **Imco**, care s-a ocupat de elaborarea site-ului.

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Pe parcursul anului de referință PW a BM a fost actualizată sistematic. Au fost înregistrate 269 687 de vizite pe www.hasdeu.md, iar Pagina BPD www.pll.md a înregistrat 66 181 de vizite virtuale. În total în anul de referință au fost înregistrate 335 868 vizite virtuale.

Cele mai vizitate sunt paginile bibliotecilor cu informații complexe și actualizate ca „Ovidius”, „Transilvania”, „Alba Iulia”, „O. Ghibu”.

Utilizarea e-conținuturilor

Din cele 335 868 de vizite – 69 612 revin e-conținuturilor elaborate de BM, care sunt plasate pe PW, ceea ce constituie 21% din numărul total al vizitelor.

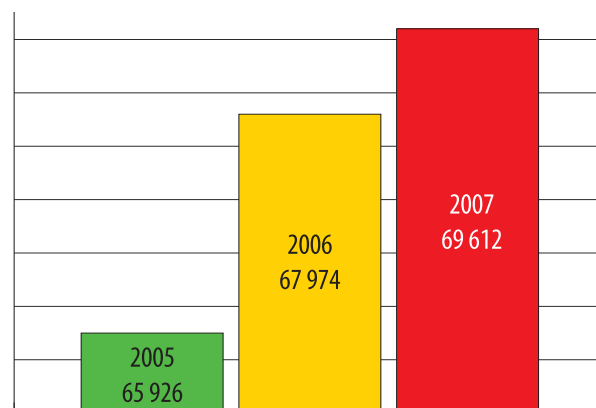
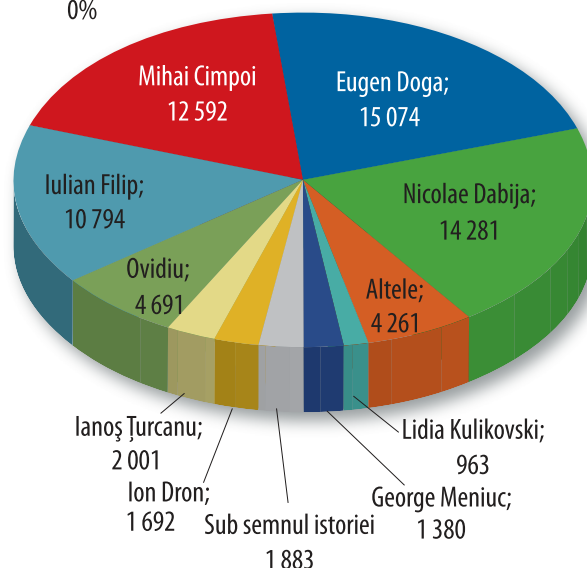
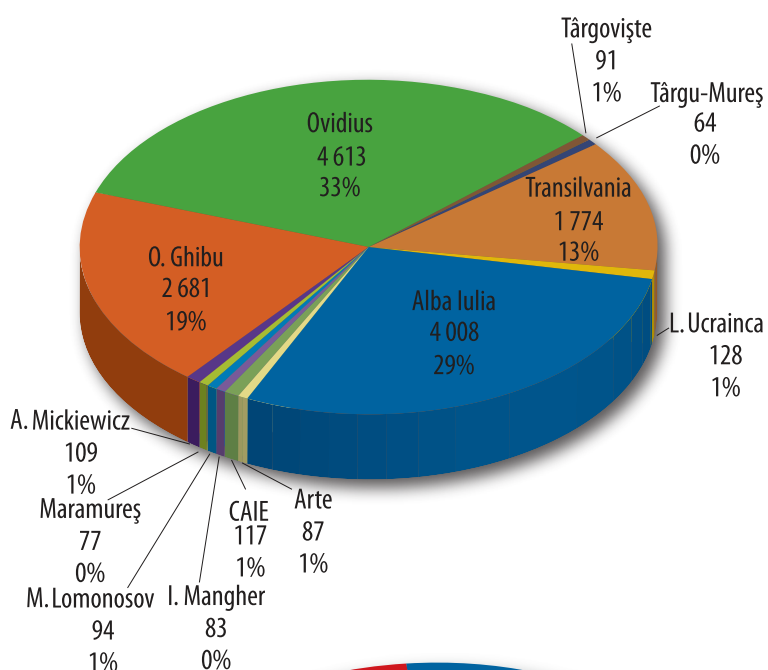
Cea mai des accesată a fost bibliografia Eugen Doga. Interesul pentru creația și personalitatea compozitorului se explică prin faptul că 2007 a fost decretat Anul Eugen Doga. Studiarea creației poetului Nicolae Dabija în școală este un argument pentru numărul impunător de accesări a bibliografiei, care nu se rezumau numai la biografia scriitorului. De un constant interes se bucură activitatea academicianului Mihai Cimpoi, bibliografia căruia în 2007 a fost completată și prezentată în alt format. Bibliografia Iulian Filip de mai mulți ani este în topul celor mai vizitate pagini ale site-ului BM.

În categoria **Altele** sunt menționate e-conținuturile:

<i>Presa basarabeană de la origini pînă la 1957</i>	1 174
<i>Galina Furdui. Biobibliografie</i>	860
<i>Paulina Zavtoni. Biobibliografie</i>	550
<i>Ion Hadârcă. Biobibliografie</i>	907
<i>Ion Ciocanu. Biobibliografie</i>	770

Comparativ cu 2006 (67 974), utilizarea e-conținuturilor a crescut cu 1 638. Această creștere se datorează extinderii e-conținuturilor și completării informațiilor existente.

Vizite virtuale (www.hasdeu.md)

Activitatea biblioteconomică

Activitatea biblioteconomică a fost orientată spre mai multe direcții:

- cercetarea bibliografică;
- cercetarea istoriei scrisului, cărții, tiparului, bibliotecilor;
- cercetarea biblioteconomică;
- cercetarea de marketing.

Cercetarea bibliografică

Anul jubiliar pentru BM a fost foarte fructuos în contextul cercetării bibliografice. La jubileul BM „B.P. Hasdeu” – 130 ani de lectură publică, Centrul de Informare și Documentare „Chișinău” a elaborat și redactat 11 lucrări bibliografice. Tabelul de mai jos prezintă și lucrările începute în anul de referință, dar care urmează să fie editate în 2008.

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Nr.	Bibliografii	Responsabil	Grad de pregătire
1.	Duiliu Zamfirescu: diptic: biobibliografie. Studiu comun cu Biblioteca Județeană „Duiliu Zamfirescu” (Focșani)	BP „Ștefan cel Mare” Biblioteca Județeană „Duiliu Zamfirescu”	editat
2.	Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu în presă : (2002–2006): Bibliografie	CID „Chișinău”	editat
3.	Cărți cu dedicații: (în colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”) (2002–2007)	CID „Chișinău”	editat
4.	Ninela Caranfil: Biobibliografie	BP „Transilvania” CID „Chișinău”	editat
5.	Ion Cuzuioac: Biobibliografie	BP „Ștefan cel Mare” CID „Chișinău”	editat
6.	Petru Cocîrță – devotat științei și naturii: Biobibliografie	BP „Ovidius” CID „Chișinău”	editat
7.	Nicolae Titulescu – figură emblematică a diplomației internaționale: Bibliografie selectivă	BP „O. Ghibu”	editat
8.	Publicațiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: Catalog	Departamentul Marketing CID „Chișinău”	editat
9.	O familie de intelectuali basarabeni: dinastia familiei Grama	BP „Ovidius” CID „Chișinău”	în curs de apariție
10.	Iulian Filip: Îmi pare bine să știu că ai vrea să mă știi: Biobibliografie (1997–2007)	CID „Chișinău”	în curs de apariție
11.	Bibliografia Municipiului Chișinău (2002–2007)	CID „Chișinău”	redactat
12.	Chișinăul în arta plastică: Catalog	Biblioteca Arte CID „Chișinău”	redactat
13.	Gheorghe Ciocoi: Biobibliografie	BP „Maramureș” CID „Chișinău”	redactat
14.	Serghei Pojar: Biobibliografie	BP „M. Lomonosov” CID „Chișinău”	elaborat
15.	Украинцы в науке, литературе и культуре Молдовы: Bibliografie tematică	BP „L. Ukrainka” CID „Chișinău”	redactat
16.	Hristo Botev: Bibliografie tematică	BP „H. Botev” CID „Chișinău”	redactat
17.	„Evreii în cultura și istoria mondială. Date memorabile 2008”	BP „I. Mangher”	elaborat
18.	Holocaust	BP „I. Mangher”	elaborat
19.	Chișinăul evreiesc: Ghid	BP „I. Mangher”	elaborat
20.	Mihai Cimpoi: Biobibliografie: completată (2002–2007)	CAIE CID „Chișinău”	completat

Cercetarea istoriei scrisului, cărții, tiparului, bibliotecilor

Activitatea de cercetare științifică a complementat cercetarea bibliografică, în unele cazuri conjugându-se și s-a axat, în anul de referință, pe:

1. Studiarea materialelor legate de *dinastia Hasdeu*. În acest context au fost întreprinse: (1) deplasări la Biblioteca Academiei Române; (2) căutate și achiziționate documente noi, de patrimoniu, despre Hasdeeni; (3) a fost cercetată, identificată prezența și disponibilitatea operei dinastiei Hasdeu și a materialelor despre ei în bibliotecile mari din Chișinău activitate materializată într-un catalog-bibliografie *Moștenirea literar-spirituală a dinastiei de cărturari Hâjdău-Hasdeu în bibliotecile chișinăuene*.
2. Studiarea și valorificarea informațiilor despre personalitățile marcante ale culturii naționale. Ca rezultat, a apărut culegerea *Mitropolitul Gurie: misiunea de credință și cultură*, care include articole și studii despre Mitropolitul Gurie.

Pe parcursul anului 2007 colaboratorii au organizat și participat la conferințe, simpozioane, seminare, valorificând în comunicări și articole publicate activitatea BM și a preocupărilor sale culturale și științifice.

- Comemorarea personalității Mitropolitului Gurie al Basarabiei la aniversarea a 130-a de la naștere în colaborare cu Muzeul Național de Istorie și Arheologie și Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, USM;
- Simpozionul „B. P. Hasdeu – un secol de posteritate”, cu invitați din țară și străinătate;
- Ședința Simpozionului comemorativ *Aceste genii universale* (B.P. Hasdeu – Mircea Eliade), cu prilejul zilei de naștere a lui B.P. Hasdeu și a lui M. Eliade la USM, în cadrul Salonului literar al Facultății de Litere, organizat de Centrul Național de Hasdeologie și Catedra de Literatura Română și Teorie Literară.
- Microsimpozion *Mircea Eliade – profet al neamului românesc*, la Biblioteca „Ovidius”.
- Simpozionul *Mircea Eliade: 100 de ani de la naștere*, la Biblioteca „Transilvania”.
- Microsimpozion științific *2050 de ani de la nașterea marelui poet latin Ovidius*, în localul Bibliotecii „Ovidius”, în cadrul Săptămânii Ușilor Deschise.
- Participarea la activități cultural-științifice.
- Comemorarea lui B.P. Hasdeu (la cei 100 de ani de la dispariție), la Câmpina, Prahova (Ploiești), în preajma Castelului „Iulia Hasdeu” (Muzeul Memorial „B.P. Hasdeu”).
- Simpozionul *In memoriam B.P. Hasdeu (1838—1907)*, în Sala Mică de conferințe a Academiei de Științe a Moldovei, organizată de Academia de Științe a Moldovei, Institutul de Filologie al acesteia și de Uniunea Scriitorilor din Moldova. În cadrul comunicării sale, „B.P. Hasdeu – azi”, P. Balmuș

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

s-a referit la activitatea Centrului Național de Hasdeologie, promovând ediții-„rarități bibliografice” din colecția Centrului.

- Simpozionul Internațional *B.P. Hasdeu – Omul și Perenitatea*, la Cerașu-Prahova (Ploiești), organizat de Fundația Culturală „Traian Tr. Cepeiu” și Fundația „Draghiștea” din Republica Moldova, Pavel Balmuș a prezentat comunicarea *B.P. Hasdeu în aprecierea unor literați basarabeni ai vremii* (dimpreună cu lansarea edițiilor: *Pro Fide et Patria. Contribuții la studierea ...* (Chișinău, 2002); *Al. Hâjdău. Clipe de inspirație* (Ed. Litera, 2004); *Plagiatul la români* (Ed. ARC, 2004) și *Moștenirea literar-spirituală...* (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2007).
- Conferința științifică *Bogdan Petriceicu Hasdeu – un secol de nemurire*, organizată de Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, P. Balmuș a prezentat comunicarea *Aspecte ale cercetării vieții și activității, ale editării și valorificării moștenirii literar-științifice a lui B.P. Hasdeu* și a organizat o expoziție din cărțile și edițiile B.P. Hasdeu de la Centrul Național de Hasdeologie.

Cercetarea biblioteconomică

Pentru a anticipa schimbările, identifica tendințele în domeniul biblioteconomic, pentru a adapta BM la cerințele Societății Cunoașterii, Societății Internet și pentru a îmbunătăți activitatea bibliotecii au fost realizate următoarele cercetări:

- *Publicul bibliotecilor: mutații conceptuale și contextuale* (L. Kulikovski).
- *Tendințe și schimbări în biblioteci la solicitarea viitorului* (L. Kulikovski).
- *Considerații privind perfecționarea cadrului de reglementare de bibliotecă* (M. Harjevschi).
- *Concepții și abordări ale legislației de bibliotecă* (M. Harjevschi).
- *Abordări conceptuale ale culturii instituționale în structurile infodocumentare* (T. Coșeriu).
- *Cultura și comunicarea instituțională* (T. Coșeriu).
- *Fundamentul normativ și de reglementare a proceselor tehnologice în biblioteci: abordări teoretico-practice* (L. Kulikovski).
- *Imaginea publică a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” – barometru al succeselor ei (studiu de imagine din presa scrisă)* (L. Kulikovski).
- *Hasdeu în timpul și spațiul Republicii Moldova [editarea operei B. P. Hasdeu în Republica Moldova]* (L. Kulikovski).

Cercetarea de marketing

Permanenta relație de interacțiune între bibliotecar și utilizator oferă servicii de cea mai bună calitate, care contribuie la formarea personalității, pe de o parte, și menținerea imaginii bibliotecii, pe de alta. Calitatea lor este evaluată de utilizatori și corespunde modului în care au fost satisfăcute doleanțele sau necesitățile lor.

Servicii oferite:

- Servicii pentru adulți
- Servicii pentru copii
- Servicii pentru preșcolari
- Servicii pentru tineri
- Servicii pentru persoane dezavantajate
- Servicii de circulație
- **Facilități** (rezervări de titluri solicitate pentru un anumit timp, rezervări de calculatoare prin telefon, prin e-mail, prelungirea termenului de împrumut, inclusiv prin telefon, e-mail, online)
- **Servicii bibliografice și asistență informațională** (Servicii comunitare, acces la Internet gratuit, consultarea publicațiilor electronice offline, pe CD sau DVD, acces la Internet prin Wi-Fi, activitate bibliografică și asistență informațională, realizarea de bibliografii și biobibliografii, reviste și prezentări bibliografice, zile de informare, liste bibliografice, acces la cataloagele tradiționale și electronice, consultarea bazelor de date abonate de bibliotecă, asistență în identificarea publicațiilor în cataloage și baze de date, formarea beneficiarului în vederea utilizării tehnologiilor moderne de regăsire a informațiilor, vizite colective (excursii) în bibliotecă)
- **Servicii culturale** (programe cognitive, științifice și de promovare a colecțiilor)

Activitatea de marketing a fost supusă și ea transformărilor și perfecționărilor, însă scopul rămâne permanent bine definit – de a-și aplica strategia de activitate și dezvoltare în funcție de imperatiile actuale, de solicitările și doleanțele comunității în care activează.

Cercetare

În etapa actuală, în virtutea dinamismului creșterii resurselor informaționale, crește rolul *cercetărilor* sociologice în cadrul bibliotecilor pentru identificarea cerințelor infodocumentare, precum și pentru amplificarea calității produselor și serviciilor oferite. În scopul măsurării satisfacției utilizatorului la BM s-au aplicat și în acest an aniversar câteva sondaje care au oferit un suport solid pentru evaluarea activității bibliotecii, a nivelului profesional al angajaților și pentru motivarea beneficiilor sociale și culturale.

Pentru imparțialitate, sondajele *Utilitatea Bibliotecii Municipale în mediul informațional actual*, la nivel de rețea, și *Publicul cititor și potențial al bibliotecilor*, organizat de către Biblioteca „Ovidius” au fost realizate de către studenți. Primul – de cei din anul III ai Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării, specialitatea Biblioteconomie, Asistență Informațională și Arhivistică, USM, iar cel de al doilea – de către cititorii activi ai bibliotecii, care au aflat impresiile despre BM de la colegii lor, studenți la USM și Universitatea de Stat din Tiraspol cu sediul la Chișinău.

Selecția respondenților a fost arbitrară, iar implicarea studenților, operatori imparțiali, au făcut dovada răspunsurilor sincere, adecvate realității, de înțelegere a rostului bibliotecii. Rezultatele obținute se înscriu în parametrii cercetărilor anterioare și relevă un grad de apreciere satisfăcător; recunosc BM

ca factor activ de iradiere informațională, culturală, educațională a comunității, cu randamente bune în activitate. Proporția observațiilor critice este foarte mică, totuși, existența lor ne atrage atenția și necesită o continuă modernizare și diversificare a ofertelor:

- implementarea mai rapidă a utilizării la distanță a bibliotecii
- extinderea spațiilor din sălile de lectură, atâta timp cât numărul redus de exemplare nu permite împrumutul la domiciliu
- instruirea utilizatorilor pentru folosirea instrumentelor moderne de căutare a resurselor informaționale
- creșterea numărului de publicații în limbi moderne
- îmbunătățirea condițiilor de lectură și agrement moderne.

Totodată, rezultatele au demonstrat că BM a devenit prin ani, un reper cultural major în viața spirituală a comunității, iar cele mai solicitate filiale sunt „Ovidius”, „O. Ghibu”, „Alba Iulia”, „M. Lomonosov”, Biblioteca Publică de Drept, Centrul Academic Eminescu și, bineînțeles, Sediul Central.

Utilizată mai mult pentru informare și documentare, e firesc să fie consultate atât resursele tradiționale, cât și cele electronice în egală măsură. Fără a avea un număr impunător de calculatoare, fără a avea colecții completate cu toate documentele editate recent, în opinia utilizatorilor BM s-a impus prin organizare modernă, prin pregătirea profesională a bibliotecarilor.

Opiniile utilizatorilor au fost ocazii favorabile pentru furnizarea serviciilor de cea mai bună calitate. Ca răspuns la sugestiile lor, BM a instalat la Sediul Central aparate automate de cafea și de apă potabilă. Această facilitate va fi implementată și la celelalte filiale. Astfel, acoperim un aspect din angajamentul BM – *facilități confortabile, curate, sigure* stipulat în Planul strategic *Biblioteca Municipală 2008–2017*.

Alte studii explorează impactul lecturii asupra utilizatorilor la Bibliotecile „Ștefan cel Mare” și „M. Lomonosov”, prin realizarea sondajului *Fenomenul lecturii în bibliotecă*. Subiecții, elevi ai liceelor cu tradiții de lectură, sunt pasionați de acest „fenomen” pentru „*cultură generală, modalitate utilă de a petrece timpul liber, relaxare, plăcerea de a căuta, a te identifica cu unii eroi, de a medita*”, căci lecturând „*descoperi evenimente importante, lucruri noi, o lume nouă*”, care contribuie la formarea și modelarea personalității.

Tot lectura, dar cu un subiect mai restrâns, a constituit tema cercetării de la Centrul Academic Eminescu, care, cum era și firesc, s-a referit la *Ce înseamnă Eminescu pentru tine?* Răspunsurile ne-au demonstrat actualitatea operei poetului pentru beneficiarul de azi, „*descoperirea de sine și regăsirea prin opera lui, contribuția scrisului eminescian la însușirea unei limbi elevate românești*”.

Utilitatea programelor *Ora poveștilor*, *Săptămâna ușilor deschise*, *Tabăra de vară* au fost supuse testării la filialele „Alba Iulia”, A. Russo, M. Drăgan. Nu pune la îndoială nimeni importanța lor, dar scopul a fost, totuși, posibilitățile de perfecționare și desfășurare: orele și zilele de organizare, temele abordate, poveștile preferate, formele de realizare, relația cititor-bibliotecar. Accentul formelor de organizare se deplasează ușor de la funcția informațională la cea educativă, făcându-le mai interesante, mai atractive, mai vioaie. Tocmai de aceea sunt frecventate cu pasiune de către utilizatori, iar în „vârful piramidei”, în unanimitate au fost plasate acțiunile interactive, jocurile distractive și concursurile, activități unde ei își pot demonstra cunoștințele, perspicacitatea, talentul, transformând biblioteca într-un excelent spațiu al comunicării și socializării. Deși respondenții fac

parte din generația lui Harry Potter, ne-a surprins fascinația, dragostea lor pentru folclorul autentic, atât în cadrul *Orei poveștilor*, cât și la *Tabăra de vară*, unde cele mai pasionale lecții au fost tot cele de folclor, cărora pe viitor li se va mări numărul și diversitatea.

Necesitatea informării, a cunoașterii, a înțelegerii lumii și a realității în care trăiesc și activează o motivează și lectura edițiilor periodice. O viziune clară asupra utilității lor am obținut-o prin efectuarea sondajului *Evaluarea publicațiilor seriale în Biblioteca „Transilvania”*. Investigația a demonstrat că motivația lecturii este expresia intereselor și aspirațiilor profesionale, ierarhizând pe primul loc revistele, cu 55%, mai întâi cu conținut de divertisment, apoi cele de atitudine și științifice. După locul editării preferabile sunt revistele de peste hotarele R. Moldova, pe când ziarele sunt solicitate mai mult cele de la Chișinău, printre care *Flux, Săptămîna, Natura, Ziarul de gardă, Timpul*. Această testare a fost nu numai o evaluare a edițiilor periodice, dar o identificare a celor mai veritabile surse de informare și o motivare pentru abonarea de viitor.

Un interesant sondaj a efectuat Biblioteca „L. Ukrainka”. Având oaspeți, elevi din Kiev, a identificat preferințele lor de lectură și ale semenilor lor din Chișinău. Tineretul reprezintă o categorie socială distinctă cu preferințe bine determinate, primordial pentru studiu. În general, în ambele cazuri prevalează literatura din programa școlară (65%), după care urmează aproximativ câte 5% cărți pe domenii. Însă 55% dintre elevii din Ucraina preferă să citească în limba ucraineană, pe când cei din Chișinău – doar 10%, restul citesc în limba rusă. Spectrul preferințelor literaturii pentru destindere este de asemenea diferit: liceenii din Ucraina preferă autori contemporani, nominalizând și titluri cu tentă filosofică, politică ș.a., pe când cei din Chișinău prioritate acordă literaturii clasice, urmată de romane polițiste și de ficțiune. O explicație ar fi aici faptul că Biblioteca „L. Ukrainka” nu dispune de foarte multe titluri din autorii de astăzi. Neașteptate au fost răspunsurile la întrebarea despre lectura edițiilor periodice. Interviewații din școlile de la noi de abia au putut nominaliza un singur titlu, ziarul *Antenna*, pe când cei din Ucraina au enumerat vreo opt titluri, toate destinate tineretului, printre care și un ziar editat chiar de către liceeni. Constatările ne sugerează ideea popularizării mai intense a publicațiilor periodice și revizuirea titlurilor la abonamente, acordând maximă atenție celor destinate tineretului.

În contextul activităților de cunoaștere a opțiunilor, preocupărilor, intereselor și preferințelor un impact benefic îl au sugestiile din boxele de idei. Aceste „bilețele”, numărul cărora variază în funcție de numărul utilizatorilor - de la 50 la 200, pledează pe de o parte pentru modernizarea serviciilor de bibliotecă și extinderea facilităților (multiplicare, imprimare/listare, îmbunătățirea conexiunii Internet, instalarea unui telefon public) și o ambianță plăcută, iar pe de altă parte aduc elogiul calității serviciilor oferite și resurselor umane pentru promptitudine, corectitudine și amabilitate. Totodată ei își doresc îmbogățirea fondului de carte la domeniile: psihologie, politologie, pedagogie, economie și geografia Republicii Moldova, sugerându-ne „pedepse mai aspre pentru cei care nu restituie cărțile în timp”.

Asemenea evaluări ne determină să modificăm acțiunile, să edificăm și să trasăm noi obiective, să identificăm viziunea asupra utilității bibliotecii, a contextului ei în societate, demonstrând prin fapte grija și devotamentul pentru consumatorul de cultură.

Această idee dominantă din cadrul BM – centrarea pe utilizator – s-a materializat și în editarea a două îndrumare cu subiectul respectiv. *Ghidul bibliotecilor din Chișinău*, concepție a Departamentului Marketing, s-a realizat cu concursul filialelor și s-a tipărit în condiții grafice deosebite, cu un design original. Această lucrare este o dovadă a colaborării BM cu alte instituții similare, subliniind, astfel, disponibilitatea de integrare profesională, menită să acționeze asupra unui scop comun – grija, fidelitatea pentru utilizator de a-i satisface eficient preferințele, propunându-i mai multe surse alternative de acces la informație, la alte tipuri de biblioteci din municipiu.

Ghidul utilizatorului este o călăuză cu ample informații, recomandări și sugestii, care poate schimba mediul de interacțiune utilizator-bibliotecar și a-i lăsa celui din urmă mai mult timp pentru solicitări complexe. Acest *Ghid* răspunde la probleme de orientare, de oferte, de obligații și responsabilități. Pe lângă informații utile, aceste publicații constituie un alt mod de a face utilizatorul să se simtă apreciat și important.

Acționând consecvent și îmbinând solicitudinea față de utilizator cu preocuparea pentru îmbunătățirea calității serviciilor oferite, bibliotecarii, prin acțiuni concrete și sistematice, vor aduce și în viitor contribuții sporite la creșterea eficienței și la respectarea conceptului de valoare a tot ce înseamnă activitate de bibliotecă.

Promovarea

Și în acest an scopul materialelor promoționale a fost să-i convingă pe utilizatori de necesitatea BM, de importanța ei pentru societate ca funcție socială, informațională, ca factor de cultură și progres.

Acționându-se pe prioritățile anului – *Anul Eugen Doga, Anul Național Mircea Eliade, Programele de lectură*, avizierele din filiale au informat permanent utilizatorii asupra evenimentelor organizate, serviciilor prestate, acțiunilor din comunitate prin intermediul anunțurilor, invitațiilor, programelor, „fluturașilor”, pliantelor, posterelor.

Formatul variază și conținutul mesajelor publicitare al materialelor promoționale elaborate în acest scop i-au ajutat pe beneficiari să devină mai informați și mai motivați, să înțeleagă mai bine rostul și dimensiunea lecturii în bibliotecă.

Prioritar pentru BM a fost, însă, evenimentul cu genericul *Biblioteca Municipală – 130 ani*. Aniversarea s-a făcut remarcată prin numărul de activități organizate, prin modalitățile de consolidare a imaginii și credibilității bibliotecii în rândul utilizatorilor și a comunității în general.

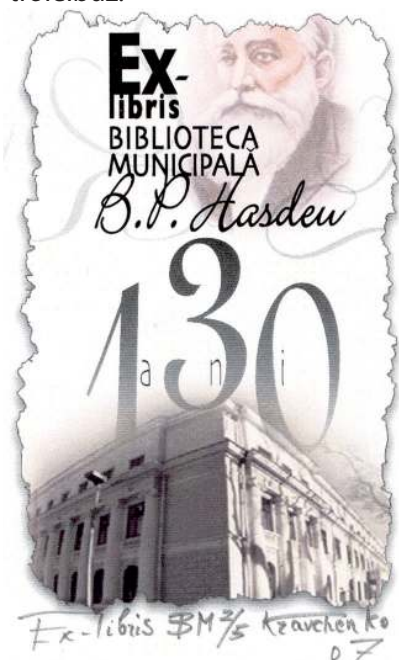
Activități complexe, ambițioase au făcut mai vizibilă prezența bibliotecii în viața cotidiană, adunând în jurul și sub semnul generos al ei noi segmente de utilizatori în cadrul *Săptămânii ușilor deschise, a vizitelor circuit, concursurilor, programelor* mult mai mediatizate, cu un stil de promovare modern, cu elemente personalizate și mai eficiente organizate în toate filialele. Utilizatorii au fost nu numai participanți pasivi, ei au fost implicați în acțiuni interactive, au avut posibilitatea de a-și exprima gândurile, ideile, sugestiile. Ca un semn meritat al recunoașterii, al fidelității li s-au oferit *diplome, cadouri* cu însemnele bibliotecii: *tricouri, șepci baseball, brelocuri, genți, pixuri, pungă, calendare de buzunar, blocnotesuri*, – obiecte care să le amintească permanent de existența instituției și a ofertei.

De premii, cadouri, dar mai ales de diplome s-au învrednicit și multe personalități din lumea culturală românească, care prin aportul lor au contribuit la o mai bună organizare, desfășurare, mediatizare, promovare a activității științifice și culturale din bibliotecă. Printre ei: *acad. E. Simion, E. Papu* pentru contribuții eminescologice; *E. Doga* pentru promovarea valorilor românești în lume; *M. Gheoghiu* pentru susținerea culturii române în Basarabia; mulți autori fideli ai revistei *BiblioPolis*; ziariști și tele-radiojurnaliști, care promovează în mass-media imaginea BM.

Drept purtători ai mesajului promoțional *BM – 130 ani* au fost inscripționările pe diverse suporturi: *tricouri, șepci, brelocuri, genți*, menite să sensibilizeze publicul asupra instituției de cultură numită bibliotecă și să identifice încrederea în instituția dată.

Lectura, la nivel de rețea, a fost promovată prin trei varietăți de *semne de carte*, prin *postere* editate color, atractiv, prin *foi volante* distribuite în zona localizării filialelor, în cutiile poștale, la stațiile de troleibuz.

Un material imprimat de dimensiuni mari a fost *afișul*, mesajul publicitar al căruia, cu textul consistent și însoțit de o imagine semnificativă, putea fi vizualizat de la distanță în toate filialele, în instituțiile cu care colaborăm.

Tot inedit a fost și editarea unui *minicalendar* pliat, care îi va orienta în timp pe parcursul întregului an 2008 și care semnalează unele dintre evenimentele de cultură cele mai importante, parte dintre ele se referă și la BM.

Informații mai puțin ample, dar cu un mesaj menit să asigure o percepție mai largă de către public, au cuprins *anunțurile* publicitare ce au însoțit fiecare activitate organizată atât în incinta bibliotecii, cât și în alte localuri închiriate în acest scop. Locul și timpul activităților au fost aduse la cunoștința publicului prin variante informative de scurtă durată ale prospectului – *invitații, programe*.

Un eveniment aparte de promovare a bibliotecii, a lecturii au fost concursurile de *ex-libris* și de caligrafie *Crinii latini*, și un concurs inedit *Cartea-obiect*. Concursurile au avut drept scop popularizarea bibliotecii, a cărții, a operei și a numelui patronului spiritual al BM, frumusețea

grafiei latine și a caligrafiei tradiționale. Mediatizate în filiale, în mass-media (*Literatura și Arta, BiblioPolis*), în instituții cu profil artistic, pe PW a bibliotecii, ele au adunat concurenți din rândul utilizatorilor și nu numai, majoritatea cu vârsta 18–25 ani.

Tinerii au tratat cu responsabilitate concursul, demonstrându-ne prin lucrările prezentate că aceste genuri de artă de mare rafinament pot transmite un mesaj profund, complex, estetic și cultural. Tuturor li s-au acordat diplome de participare, cadouri cu însemnele bibliotecii, iar celor mai reușite lucrări din punct de vedere artistic și care au corespuns cerințelor regulamentului li s-au decernat premii bănești.

E de menționat și faptul că punctul culminant, decernarea premiilor, a avut loc într-o zi specială, într-un cadru festiv, de

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Ziua bibliotecarului, într-o atmosferă caldă, prietenească, cu mulți oaspeți și cititori fideli. Cu toții am avut posibilitatea de a ne familiariza cu acest domeniu al artelor, de a admira aceste bijuterii organizate într-un vernisaj frumos care a întregit atmosfera de sărbătoare. Expoziția a confirmat așteptările noastre, a fost o reușită și a contribuit la dezvoltarea colecțiilor speciale, căci conform regulamentului lucrările prezentate au rămas în posesia bibliotecii și vor putea fi expuse în cadrul altor activități, contribuind la revigorarea artei ex-librisului și a caligrafiei.

O rezonanță deosebită a avut promovarea activității bibliotecii prin revista *BiblioPolis*, care în acest an a oferit spațiu pentru 73 de articole consacrate BM. Lansată în 2002, este prima publicație cu apariție trimestrială cu tematică de biblioteconomie a BM și abordează permanent subiecte de actualitate ale domeniului, evoluțiile din teoria și practica științei informării, reprezentând un important suport în perfecționarea activității, datorită fiecărui bibliotecar cu respect de sine și cu respect pentru profesie.

Numărul 3 din acest an a fost integral consacrat evenimentului aniversar și demonstrează oportunitatea pentru cunoașterea și difuzarea informațiilor din domeniu, pentru comunicare profesională, pentru colaborare, conținând un model de dialog intelectual și cultural. Prezentarea acestui număr în una din zilele aniversare a depășit cadrul unei simple lansări. S-a vorbit despre importanța ei, despre preocupări bibliotecare din perspectivă actuală, despre evoluția ei și calitatea în cadrul unui **atelier profesional** *Aspectul formativ al revistei de biblioteconomie și științe ale informării BiblioPolis*. Subiectele abordate transmit informații, idei, experiențe colegilor, specialiștilor, publicului, atât în mod tradițional, cât și virtual. Modalitatea electronică ne permite să vizualizăm rubricile mai des solicitate: teorie și practică, politici de bibliotecă, barometru, bibliologi celebri, recenzii și consemnări, însumând per total 30 929 accesări în 2007, fapt ce ne mobilizează să devenim mai competitivi, mai exigenți, mai creativi.

Activitatea BM a fost reflectată plenar și în ziarele *BiblioCity*, în *Ecoul Eminescu*, publicații lunare, care oferă posibilitatea filialelor să-și împărtășească ideile, gândurile, asupra celor mai reușite activități, celor mai fructuoase colaborări, celor mai importante evenimente.

Anuarul *Bobostar* al Bibliotecii „Alba Iulia” a reflectat și în acest an cu lux de amănunte activitatea *Taberei de vară*, atât din punctul de vedere al bibliotecarului, cât și al participanților, ultimii având posibilitatea să-și demonstreze și talentul artistic.

„Avalanșa” aceasta de metode și forme de popularizare a BM, dar și buna organizare a activităților s-a datorat parteneriatelor stabile sau ocazionale cu diverse instituții publice, ambasade, ONG-uri, edituri, oameni de cultură și artă, biblioteci, mass-media. Aspectele de relații publice, beneficiul lor pentru o activitate competitivă, eficientă, deschisă spre valori europene și universale a reflectat tema aleasă pentru majoritatea activităților aniversare, *Biblioteca Municipală pentru viitor – Dezvoltare. Progres. Colaborare. Parteneriate*.

Importanța acestor colaborări pentru BM o confirmă faptul că programul aniversar a găzduit un atelier profesional cu genericul *Parteneriatul – element distinct al culturii instituționale a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”* și o masă rotundă *Biblioteca Municipală și Catedra de Biblioteconomie și Asistență Informațională – proiecte de colaborare*. Filialele au trecut în revistă cele mai reușite colaborări atât pe plan local, precum național și internațional. Rodul

colaborării s-a materializat în programe comune, în lucrări editate, în activități, în majorarea și diversificarea edițiilor jubiliare de care a beneficiat în primul rând comunitatea.

Tot grație colaborărilor în acest an s-a produs și o esențială reconfigurare a filialelor. După eforturi deosebite pentru reorganizarea și modernizarea a două biblioteci-filiale, au reintrat în circuitul cultural municipal Biblioteca „Liviu Rebreanu” și Biblioteca „Adam Mickiewicz”. Inaugurate în pragul *Anului dialogului intercultural*, ele vor deveni un forum al tinerilor care văd viitorul legat de idei, de proiecte, de integrare, de multiculturalitate. Vor trezi un interes mai mare pentru comunicare, pentru cultura altor țări și popoare.

Un frumos exemplu de colaborare a fost cu Arhiva Națională de Stat și cu Biblioteca Națională, grație cărora BM a devenit pentru o perioadă spațiu expozițional neconvențional. Pe lângă expozițiile tradiționale de carte, în luna octombrie fiind expuse doar publicațiile Bibliotecii, care pe parcursul ultimilor ani au depășit cifra de 160, au fost elemente de noutate și prospețime: expoziție de documente vechi, obiecte de epocă, expoziția *Cartea-obiect*, în viziunea studenților de la facultățile de arte.

Valoarea expoziției tradiționale a sporit prin faptul că a fost însoțită de catalogul *Publicațiile Bibliotecii Municipale*. Consecvența cu care s-a editat în fiecare an, diversitatea și profunzimea lucrărilor a servit drept imbold la realizarea acestui catalog, o carte de vizită a cercetării bibliologice. Palmaresul științific, bibliografic și metodic este vast și divers. Adunat între copertele unei publicații, este un bilanț preliminar și concomitent, o amplă imagine a efortului făcut pentru menținerea și transmiterea valorilor naționale către generațiile actuale, dar și posterității. Repertoriul lui cuprinde cele mai reprezentative lucrări elaborate de colaboratorii bibliotecii, edificând încă o dată calitatea personalului, dar și lucrări editate sub auspiciile bibliotecii din proiecte comune cu cercetători / bibliografi și editori.

Catalogul este un act de creație final, care sintetizează unele rezultate ale procesului de cercetare științifică la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, materializate în lucrări editate, care reprezintă surse importante pentru informare și documentare și care consolidează prestigiul BM pe plan național și internațional.

A acțiunile extinse pe parcursul anului prin toate filiale noastre, iar în luna octombrie, preponderent la Sediul Central, au fost un prilej de a face cunoscută profesia de bibliotecar, a informa opinia publică despre serviciile și ofertele BM.

Prin articole, reportaje, interviuri, 520 prezențe în mass-media scrisă și 508 în cea audio-vizuală s-a conturat, s-a întreținut și s-a desăvârșit consistent imaginea BM atât în comunitatea locală, cât și în cea profesională. Aceste cifre denotă că BM a fost un subiect stabil pe parcursul întregului an, cu reflectare calitativă bună a activităților ei, diseminat nu doar pentru chișinăuieni ci, prin funcția lor informațională, am fost conectați la întreaga societate, la potențialii noștri utilizatori. Densitatea de informații privitoare la evenimentul aniversar a culminat în luna octombrie contabilizând 85 de materiale în presa scrisă.

O bună parte a acestor publicații – 260 aparțin lucrătorilor din biblioteci și tocmai din acest considerent informațiile dezvăluite și comentate au fost ample, dense, în cunoștință de cauză, contribuind și amplificând imaginea BM, valorificând oportunitățile ce le oferă, influențând predispoziția utilizatorului și motivația nevoii de cultură.

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Numărul în creștere continuă de articole ale bibliotecarilor e justificat de cerințele atestării profesionale, de concurența loială, corectă dintre colegi, de dorința de a comunica idei, experiențe, cunoștințe. Incertitudinea, timiditatea lor au fost depășite grație asistenței profesionale acordate prin instrucțiunea *Rigorile unui articol de presă* și workshop-ul *Cum se scrie un comunicat de presă*.

Ziarele care au împărtășit cu noi bucuria evenimentelor și a împlinirilor au fost *Capitala* (42), *Flux* (27), *Timpul* (22), *Glasul Națiunii* (28).

Contribuții concrete ca faimă, încredere, achiziții au avut emisiunile radio/TV de la posturile *TVM*, *EuroTV*, *DTV*, *Vocea Basarabiei*, *Radio Moldova*, *Antena C*, în spațiul emisiunilor *Mesager*, *Monitor*, *Viața cărților*, *Dimensiuni culturale*, *Bună dimineața*, *Semnal junior*, *Actualități* ș.a.

Evenimentele axate pe aniversarea BM au avut ecou și în presa de peste hotare: București, Focșani, Cluj-Napoca, Bistrița-Năsăud, Alba Iulia.

Numai o îmbinare armonioasă a mai multor elemente din activitatea bibliotecii – informații actuale, bine selectate, sintetizate, pertinente; servicii calitative prestate de personal calificat; o promovare persuasivă și eficientă – pot contribui la formarea și menținerea imaginii globale a Bibliotecii Municipale.

Cu tradiții de lectură de 130 ani, BM rămâne un accesoriu frumos al culturii, un punct de reper și stabilitate, un partener activ al conexiunii dintre cărți și IT, dar și un inițiator de proiecte care „dau un nou sens vieții de bibliotecar și o nouă arhitectură bibliotecii moderne”.

Instruirea și perfecționarea profesională

Biblioteca modernă se caracterizează prin adaptabilitatea la impactul factorilor de influență endogeni și exogeni. Adaptabilitatea este asigurată de către resursele umane, resursele esențiale ale bibliotecii. În comunitatea biblioteconomică aceste resurse au evaluat de la salariații, angajații, personalul care oferă servicii și produse informaționale la capital uman, componentă majoră a instituției, subsistem managerial, vector al dezvoltării instituției, determinant al eficacității și eficienței.

La 1 ianuarie 2008 serviciile și ofertele infodocumentare au fost promovate, evaluate, diversificate de către 436 angajați, din care 356 bibliotecari.

Echipa Hasdeu în anul jubiliar a fost completată cu 62 de angajați, din care 52 bibliotecari. Prevalența tinerii – 24 și în special studenții de la Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării (8) și specialități adiacente: psihologie, sociologie, limba și literatura română, biologie (16). Numărul bibliotecarilor licențiați în biblioteconomie și asistență informațională s-a mărit cu două unități. Două persoane paraprofesioniști au devenit studenți la Catedra de Biblioteconomie și Asistență Informațională, astfel ei vor obține încă o diplomă de licență specializată.

Plecările sunt cauzate de un șir de factori ca:

- remunerarea mai mare;
- schimbarea locului de trai;
- plecarea peste hotare: la muncă, la studii;
- pensionarea.

Structura angajaților pe sexe este constantă, fiind justificată prin natura activității de bibliotecă. Schimbări neesențiale suportă și statutul naționalitate.

Personalul bibliotecii a întinerit. Acest fapt se datorează climatului și culturii instituționale favorabile, sistemului motivațional relevant, creșterii numărului de studenți – 40, din care 23 cu studii speciale biblioteconomice.

S-a micșorat numărul personalului cu studii superioare de la 319 la 306, din care speciale biblioteconomice – de la 215 la 200. Această situație se explică prin trecerea a patru biblioteci orașenești la balanța primăriilor locale.

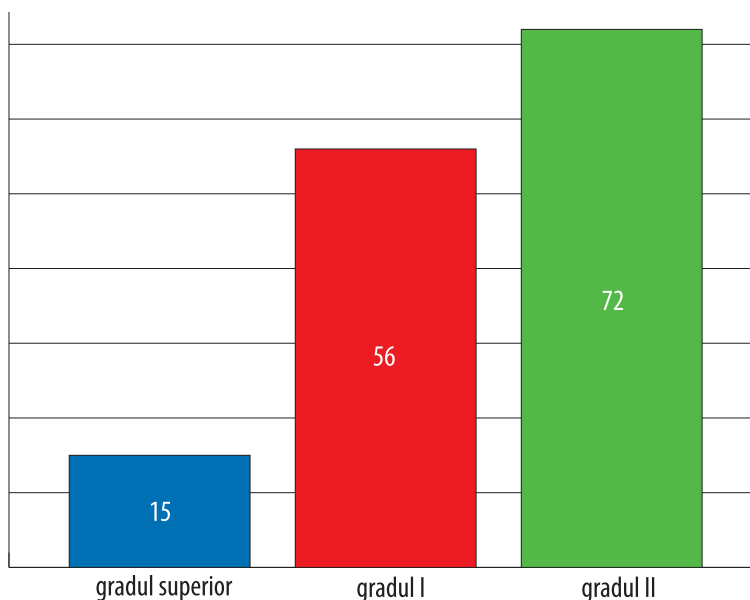
Instalarea și implementarea soft-ului de evidență a cadrelor „Lotus” permite și oferă informații cantitative privind auditul resurselor umane. Baza de date cuprinde 100% date despre personalul bibliotecii. Pe parcursul anului s-au făcut unele modificări în soft în dependență de sarcinile și indicatorii solicitați pentru a evalua starea de fapt și a proiecta, re-proiecta posturile.

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

S-a mărit numărul de bibliotecari deținători de grad de calificare. 14 bibliotecari au obținut gradul II (doi) de calificare, fiind evaluați cu 71–76 puncte. Temele de cercetare au fost centrate pe informatizarea bibliotecilor, rolul lecturii în formarea personalității, formarea culturii informaționale a utilizatorilor, activitatea bibliografică și de cercetare, organizarea și prezervarea colecțiilor, catalogarea în regim automatizat. În total au fost atestați 143 de bibliotecari, ceea ce constituie 40%.

BM abordează conflictul ca un proces normal, inevitabil, o oportunitate de monitorizare a activității care contribuie la o mai bună cunoaștere a

comportamentelor individuale și de grup în cadrul bibliotecii. Cauzele care au generat conflicte au fost diverse: climatul psihologic încordat, neîndeplinirea responsabilităților și obligațiilor privind organizarea muncii, nerespectarea cadrului de reglementare, fișei postului, politicilor, instrucțiunilor, regulilor Bibliotecii Municipale, abateri disciplinare, încălcarea *Codului etic* și a regulilor de comunicare. Situații conflictuale au fost la filialele *Arte*, *„Târgoviște”*, *Socoleni*, *N. Titulescu*.

Biblioteca Municipală – biblioteca care învață

Biblioteca Municipală este una din primele instituții de informare și documentare care a elaborat o politică în domeniul formării profesionale a bibliotecarilor, a acceptat și implementat sintagmele „instituție care învață”, „biblioteca care învață”, „educația adulților”, aplică principiile învățării permanente, formează o cultură a instruirii pe parcursul vieții, cercetează principiile andragogiei.

Formarea profesională s-a desfășurat sub egida campaniei „O oră de formare în fiecare zi”. În fiecare zi învățăm și ne dezvoltăm pentru a motiva procesul de studiu și cercetare, pentru a implementa schimbări, utilizând metodele și tehnicile complexe distinctive, specifice persoanei adulte: responsabilitate, disponerea de resurse esențiale pentru dezvoltare, orientare, inițiativă, dorință și șanse de realizare, de afirmare.

Programul de formare profesională a fost structurat în 9 module. Această logistică este dictată de necesitățile bibliotecarilor, de aspectele profesionale ce trebuie îmbunătățite, de managementul Bibliotecii Municipale.

Modulul *„Tehnologii informaționale”*, organizat și coordonat de departamentul Automatizare. Informatizare, a avut scopul formării deprinderilor de utilizare rațională a potențialului tehnic și informațional. Prioritare au fost atelierile și consultațiile privind implementarea Sistemului Informațional al bibliotecii – înregistrarea utilizatorilor, statistica automatizată, fotografierea utilizatorilor, utilizarea poștei electronice, versiunea nouă a paginii web.

Modulul *„Activitatea informațională și bibliografică”*, organizat și coordonat de Centrul de informare și documentare „Chișinău”, a avut în vizor standardele în informare și documentare, organizarea serviciilor de referințe, algoritmul de elaborare a bibliografiilor, cercetarea și valorificarea personalităților notorii.

În cadrul Modulului „Programe. Evenimente culturale” s-au făcut primele încercări de a uniformiza metodologia de organizare și desfășurare a programelor culturale. Departamentul Relații cu publicul a organizat vizite pe teren, evaluând programele culturale și oferind consultații.

Modulul „Ergonomia muncii” a avut drept scop formarea unui mediu de muncă favorabil și agreabil. Protecția muncii, tehnica antiincendiară, evacuarea utilizatorilor în caz de calamități naturale au fost subiecte abordate de către departamentul Mentenanță.

Gestiunea și dezvoltarea colecțiilor a fost examinată de modulul „Managementul colecțiilor”, organizat și coordonat de departamentele Achiziții. Evidență. Prelucrare, Organizarea colecțiilor. Bibliotecarii au primit consultații privind accesul liber la raft, verificarea colecțiilor, barcodarea colecțiilor.

Metode și tehnici de promovare, activitatea de relații publice sunt primordiale în Modulul „Marketing. Relații publice”, organizat și coordonat de departamentul Marketing. A fost organizat workshop-ul *Cum se scrie un comunicat de presă și acordate consultații în vederea elaborării setului de materiale promoționale dedicate Săptămânii ușilor deschise.*

Modulul „Managementul BM” s-a axat pe planificare, raportare, indicatori de performanță, planificare strategică.

Modulul „Parteneriate. Schimb de experiență” a cuprins conferințe, simpozioane, vizite de documentare. *La nivel național* bibliotecarii au participat la:

Anul bibliologic 2006 *Situația actuală și proiectele de perspectivă ale domeniului bibliotecar* (ABRM, Biblioteca Națională din Republica Moldova)

- Salonul Internațional de Carte pentru copii (Biblioteca Națională pentru copii „I. Creangă”)
- Simpozionul *Lectura copiilor între necesitate și pasiune* (Biblioteca Națională pentru copii „I. Creangă”)
- Conferințele *Proiecte culturale transfrontaliere – impact informațional și educațional pentru bibliotecari din Republica Moldova și România* (Biblioteca Națională pentru copii „I. Creangă”), *Dimensiuni manageriale în activitatea instituției info-bibliotecare: concepte, experiențe, orientări* (Departamentul Informațional Biblioteconomic al Universității Libere Internaționale din Moldova), *Asigurarea calității tehnologiilor – preocupare actuală a managementului bibliotecii* (Biblioteca Universității Tehnice), *Secolul 21: secolul comunicării* (Colegiul de construcții), Conferința anuală a ABRM Instru-

irea continuă – cerință inerentă a Societății Informaționale și a Cunoașterii (ABRM, Biblioteca Științifică a Universității din Bălți), ACCESS Info Accesul la informație și la justiție: puncte de reper pentru respectarea dreptului de a ști, Problemele minorităților naționale ale Republicii Moldova, Nivele grafice. Aplicații Web 2.0 (Centrul de resurse informaționale al Ambasadei SUA), Noi tehnologii și servicii informaționale în biblioteci (Ambasada SUA)

- Atelierele *Consoțiul eFL Direct: noutăți în baza de date* (Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova), *Structura procesului de instruire în domeniul Biblioteconomiei și Științei Informării în SUA (experiența Universității Clarion, Pennsylvania)* (Catedra de Biblioteconomie și Asistență Informațională a Universității de Stat din Moldova), *Rolul literaturii în promovarea drepturilor copiilor* (Biblioteca Națională pentru Copii „I. Creangă”), *Fișierul de Autoritate a persoanelor fizice: conceptualizări și experiențe* (Departamentul Informațional Biblioteconomic al Universității Libere Internaționale din Moldova), *Servicii de referințe în bibliotecă* (Biblioteca Națională pentru Copii „I. Creangă”)
- Seminarul național *Aspecte ale lecturii și accesul la informații în biblioteci*
- Festivalul „Jos pălăria” în fața voluntarilor etc.

Biblioteca Municipală în parteneriat cu *Casa limbii române* a organizat studierea limbii române pentru alolingvi.

Bibliotecarii au participat la circa 30 acțiuni de instruire, la care au prezentat 18 comunicări.

Schimbul de experiență la nivel internațional a continuat în cadrul *Duplex-ului profesional* organizat de data aceasta la Cluj-Napoca, Sibiu, Baia Mare. Treisprezece bibliotecarii au studiat și s-au documentat la Biblioteca Județeană „O. Goga” Cluj-Napoca și alte centre culturale ardelenene, au participat la atelierele *Serviciile de informare pentru comunitate – privire comparativă și Sistemul de management al calității în bibliotecile publice*.

Și în acest an bibliotecarii au participat la Conferința Internațională Crimeea-2007, care s-a desfășurat sub genericul *Rolul informației electronice și bibliotecile electronice în dezvoltarea societății bazate pe cunoștințe*. Programul a cuprins seminare, ședințe plene, lecții, acțiuni, programe, secțiuni, mese rotunde, prezentări, expoziții etc.

Târgul de carte din Focșani, organizat de Biblioteca Județeană „Duliu Zamfirescu”, ajuns la ediția a V-a a cuprins activități complexe axate pe carte: colocviul *Agenda Europa*, sesiunea de comunicări *Utilizatorul serviciilor de bibliotecă – exigențe contemporane*, lecția publică *Cartea – cine o scrie, cine o citește?*

În cadrul Consorțiului eIFL Direct Biblioteca Publică de Drept a participat la *Asambléa Generală Anuală eIFL.net* (Belgrad, Serbia), iar Biblioteca de cultură și literatură evreiască la *Seminarul internațional de muzică clezmer* (Moscova), seminarul *Rolul profesionistului în lumea schimbătoare* (Ierusalim), *Conferința internațională a Consiliului Internațional al Comunităților evreiești* (Ierusalim), seminarul *Biblioteca evreiască și contemporaneitatea* (Moscova).

Asociația Internațională „Mihai Eminescu” în parteneriat cu Ambasada RM la Lisabona, a organizat o vizită de informare și documentare pentru doi bibliotecari de la CAIE.

În total 25 de bibliotecari au prezentat experiențele BM la 10 conferințe, seminare, colocvii și ateliere profesionale.

Crearea unei atmosfere de siguranță și de apartenență, facilitarea acomodării noului angajat cu grupul de muncă, familiarizarea noului angajat cu mediul instituțional, cu specificul locului de muncă și cu cerințele postului au fost obiectivele *Modulului „Tânărul angajat”*.

Structura programului de formare profesională în anul 2007 a fost generată de finalitatea procesului de instruire. Pentru a îmbunătăți acest aspect s-a inițiat instruirea pe module. După finalizarea modului, bibliotecarul devine formator în unitatea sa. Acțiunea dată implică responsabilitate, diversitate, flexibilitate, durabilitate, demonstrează importanța fiecărui angajat ca membru activ al bibliotecii. Accentul s-a pus mai mult pe instruirea în cartiere, filiale, cea mai reușită formă fiind atelierul.

Filialele au avut programe interne de formare profesională, la care au fost organizate peste 200 de acțiuni. Alături de aceasta ele au fost formatori pentru alte biblioteci. Astfel BM, în colaborare cu comisia *Activitate editorială* a ABRM, a organizat atelierul *Politica de editare a ABRM*.

CAIE în parteneriat cu Departamentul Achiziții. Evidență. Prelucrare a organizat o masă rotundă *Organizarea colecțiilor* pentru bibliotecarii din școlile sectorului Botanica.

Biblioteca Publică de Drept a promovat *Particularitățile de reglementare juridică a muncii în sfera bibliotecară*, *Bibliotecile în mediul electronic. Accesul la informație și dreptul de autor*, iar Biblioteca „Alba Iulia” a organizat atelierul *Biblioteca și comunitatea: oferte și necesități*; Biblioteca „I. Mangher” – seminare pentru bibliotecarii bibliotecilor evreiești din Moldova, Biblioteca „L. Ukrainka” a organizat masa rotundă *Colaborarea euromulticulturală*, la care s-au discutat relațiile de parteneriat între tinerii din RM și Ucraina. Serviciul de carte germană în colaborare cu Universitatea Perspectiva-INT a organizat masa rotundă *Mobilitatea academică – avantaje și impedimente*.

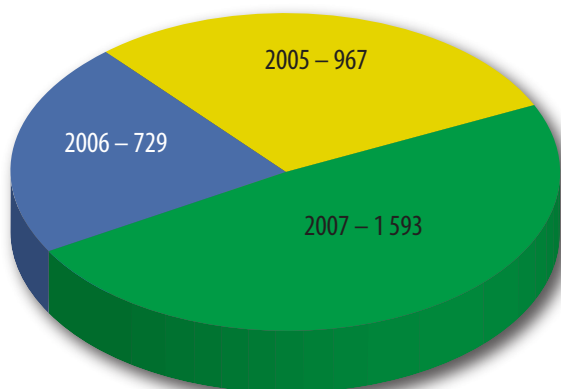

130 ani

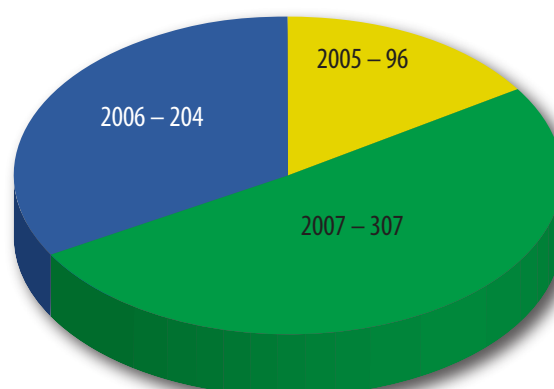

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Dinamica bibliotecarilor instruiți în perioada 2005–2007

Dinamica acțiunilor de instruire în perioada 2005–2007

În anul de referință, bibliotecarii specialiști au fost mentori pentru 29 de studenți.

Rezultatele evaluării au demonstrat:

- în mare măsură practica a fost utilă;
- aspectele pozitive ale practicii: am primit informație utilă, am fost la curent cu toate activitățile petrecute la bibliotecă, am avut posibilitatea să aplicăm în practică cunoștințele;
- aspectele negative: am fost puși la lucru ca niște bibliotecari profesioniști, însă nu prea eram pregătiți să efectuăm serviciile propuse; nu cred că au fost aspecte negative, doar că după orele de practică eram foarte obosiți;
- colaborarea cu instructorii, formatorii BM: foarte bine, foarte eficientă, o colaborare fructuoasă și plină de experiență; ne-au sprijinit pe tot parcursul practicii; instructorii au fost mereu deschiși pentru colaborare, iar la orice întrebare erau mereu pregătiți să ne ofere răspunsul; instructorii de practică au fost foarte receptivi și amabili la fiecare întrebare;
- calitatea instruirii practice: foarte bună.

Toți studenții au apreciat activitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” ca fiind una de excelență. Ei recomandă colegilor săi să obțină deprinderi și abilități practice la biblioteca noastră.

Învățarea instituțională a BM este un ciclu care reflectă abordarea schimbării și tendința spre perfecțiune constituită din trepte:

- cunoștințele noi sunt promovate de grupuri (strategii, politici, instrucțiuni, reguli);
- cunoștințele sunt aplicate (împărtășirea valorilor comune, comunicarea, dezvoltarea modelelor de acțiune);
- personalul evaluează și partajează cunoștințele noi (gândirea sistemică, feed-back).

În anul de referință, bibliotecarilor li s-a stabilit în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 801 din 20 iulie 2007 „Privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de calculare a perioadei de muncă în vederea acordării sporului pentru vechime în muncă personalului din unitățile bugetare, salarizat în baza Rețelei tarifare unice” și în baza analizei perioadelor de activitate din carnetele de muncă sporul pentru vechimea în muncă, calculat în procente față de salariul de funcție, ținându-se cont de indemnizațiile de conducere. Conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1487 din 31.12.2004 cu privire la aprobarea *Listei-tip a lucrărilor și locurilor de muncă în condiții grele și deosebit de grele, vătămătoare și deosebit de vătămătoare* pentru care bibliotecarii au primit sporuri la salariu. Alături de aceasta, în conformitate cu prevederile pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 381 din 13 aprilie 2006 „Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din instituțiile bugetare în baza Rețelei tarifare unice”, angajații BM au beneficiat de supliment la salariul de funcție în mărime de 30 la sută pentru statutul *BM – Bibliotecă cu valoare deosebită pentru comunitate, societate*.

Pentru absolvenții instituțiilor de învățământ superior noilor angajați ai rețelei BM li s-a stabilit un spor la salariu tarifar în mărime de 10% pentru perioada primilor trei ani de activitate.

Conform *Anexei nr. 3* la Convenția Colectivă (nivel de ramură) pe anii 2007–2008, Administrația Bibliotecii Municipale și Comitetul Sindical au stabilit acordarea alimentației de protecție gratuită pentru bibliotecari – alimentație gratuită care cuprinde 300 gr. sucuri și 0,5 litri lapte. Din lipsa resurselor financiare, acestea nu au fost alocate.

Un element distinct al culturii instituționale este sărbătorirea Zilei bibliotecarului, a Crăciunului, a Zilei Internaționale a femeii, a Săptămânii ușilor deschise ale filialelor. Aceste evenimente, pe lângă aspectul sobru și solemn, cuprind concursuri, felicitări inedite.

În anul 2007 BM cu filialele ei a obținut următoarele mențiuni și diplome: Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova a acordat 10 diplome, Primăria municipiului Chișinău – 10; Direcția Cultură – 11, Ministerul Culturii și Turismului – 2, Biroul Relații Interetnice – 4, Consiliul Județean Cluj – 13, Uniunea Jurnaliștilor din Odesa – 1 (BP „L. Ukrainka”), Asociația „Motivație” – 1 (BP Traian), Asociația bulgarilor din RM – 1, Ministerul Culturii al Bulgariei – 1 (BP „H. Botev”), Universitatea de Stat din Moldova – 1; Diplomă WEP TOP – 1 (BPD), Revista „Viața Basarabiei” – 1; Salonul Internațional de carte pentru copii – 3; Biblioteca Municipală – bibliotecarilor din filiale – 20; Premiul „Clopotul de Bronz” – 1 (BPD); Medalia „Al. Hâjdău – 125 de ani de nemurire” (Întreprinderea Editorial-Poligrafică „Știința”); Medalia „USM 65 de ani” – 1 (Rectoratul Universității de Stat din Moldova); Testimoniu de Noblețe – 1 (Consiliul de experți și Consiliul de administrație al Bibliotecii Naționale din RM).

Abordarea inovativă, performantă a managementului resurselor umane, practică de BM, exprimă maturitatea instituției noastre, demonstrează atitudinea noastră față de asigurarea calității și performanței. În acest context, BM câștigă, devenind mai competitivă pe piața informațională.

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Gestiunea financiară

Resursele financiare alocate pentru anul 2007 – 14 352 400 lei au fost axate prioritar pe:

- Remunerarea personalului
- Automatizare, informatizare.

În anul de referință s-au cheltuit mai mult pentru salarii și asigurare medicală, rechizite, mentenanță și consumabile, întreținerea transportului, agentul termic. Fiind într-un an jubiliar, s-au extins cheltuielile pentru programe, evenimente culturale.

Suma alocată n-a satisfăcut întru totul cerințele Bibliotecii Municipale pentru achiziție de carte și resurse electronice, pentru desfășurarea activității și realizării misiunii față de chișinăuieni, pentru realizarea obiectivelor, proiectelor locale și naționale.

Au fost foarte puțini bani alocați pentru mobilier și echipament – 635 000 lei.

Starea precară a sediilor multor filiale nu poate fi îmbunătățită din lipsă de mijloace financiare. În anul de referință au fost alocați doar – 925 400 lei pentru reparații.

Al doilea an nu se alocă nimic la art. 113/21 – *Formare profesională*.

PROBLEME

O instituție de mărimea, diversitatea și complexitatea Bibliotecii Municipale s-a confruntat, ca și în anii precedenți, cu multe probleme de ordin managerial, de administrație și informatizare. Cele **manageriale**: *organizaționale* (generate de lipsa documentelor fundamentale – regulamente, reguli, standarde de funcționare la nivel național, funcționarea structurii tip *rețea-network*); *umane* (calitatea și competitivitatea angajaților (tot mai puțini absolvenți specialiști vin la bibliotecă), instruirea angajaților (lipsa formării profesionale la nivel național pentru bibliotecari); *mentenanță* (lipsa mijloacelor financiare satisfăcătoare pentru reparația bibliotecilor, renovarea, dotarea lor). Cele de **administrație** sunt legate de statutul BM. O bibliotecă cu statut de *municipală* este, conform documentelor legislative, instituție cu personalitate juridică. BM însă nu se regăsește în structura Direcției Cultură ca direcție de activitate sau ca instituție de nivel municipal, cum trebuie să fie – se regăsește în ultimul punct, minuscul, *biblioteci* fără desfășurare și precizare). Cele de **informatizare** (automatizarea și informatizarea bibliotecilor la nivel național nu este evidențiată ca prioritate a domeniului cultural, fapt ce influențează negativ bugetarea acestei activități imperative).

Multe din aceste probleme sunt depășite, în prezent, de BM prin practicarea managementului participativ la nivel de rețea, prin elaborarea politicilor și documentelor de reglementare proprii, prin susținerea unui sistem comprehensiv de instruire, prin scrierea și câștigarea proiectelor, prin încercarea practicării activității de voluntariat.

Multe însă nu depind nici de sistemul performant de management al BM, nici de competența angajaților, dar de susținerea și înțelegerea misiunii, scopurilor, obiectivelor BM de către forul ierarhic superior:

- 11 sedii ale bibliotecilor filiale așteaptă de ani buni reparații – Biblioteca „V. Alecsandri” – de 8 ani, Biblioteca „Ițic Mangher” de 5 ani, Biblioteca „Târgu-Mureș” e în reparație de 3 ani;

- Lipsa unui mijloc de transport influențează negativ și diminuează buna funcționare a rețelei de biblioteci BM și angajamentul BM față de servirea calitativă a chișinăuianului (cărțile noi ajung la biblioteci o dată la două luni și nu o dată pe săptămână cum e optim și recomandat);
- Spațiul Sediului Central al BM nu s-a extins pe parcursul a 50 de ani;
- Alocarea bugetului, nu se face pe priorități, pe proiecte și programe de dezvoltare (deși prezentăm argumente desfășurate pe fiecare articol), ci pe hotărâri univoce, unilaterale și foarte rar revocabile a forului ierarhic superior fapt ce subminează realizarea oricărei strategii, oricărui plan de dezvoltare;
- De aici și procesul foarte lent de automatizare a filialelor BM;
- Nealocarea mijloacelor (0,1% din buget) pentru instruirea personalului conform Hotărârii Guvernului și Contractului colectiv de muncă.

Considerăm că multe din problemele menționate mai sus ar fi ușor soluționate dacă BM i s-ar respecta statutul de Bibliotecă Municipală cu *personalitate juridică*, având titlul, din 2002, de instituție „*Cu o deosebită valoare pentru societate*”, de bibliotecă de *categoria superioară* – după volumul mare de muncă prestat, după volumul mare de activitate științifică și contribuții la dezvoltarea domeniului biblioteconomic și la dezvoltarea Sistemului Național de Biblioteci. Astăzi BM, ca subordonare administrativă, este tratată ca de nivelul unei biblioteci rurale fiind încorsetată în structuri mai mici (numeric și semnificativ) decât nivelul BM.

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Propuneri

Anul 2008 pentru BM se prefigurează ca un an rodnic, un an cu valențe și rezultate în domeniul informatizării proceselor, în diversificarea serviciilor electronice și tradiționale, anul în care vom realiza prima etapă a **Planului de acțiuni al Strategiei BM 2008–2017**.

Acțiunile noastre demonstrează că noi apreciem și respectăm:

- Utilizatorii și colegii
- Accesibilitatea și sinceritatea
- Excelența și calitatea
- Diversitatea și colaborarea
- Inovația și angajamentul
- Responsabilitatea și integritatea
- Mediul nostru și managementul durabil al resurselor.

Consiliul de Administrație al BM și personalul se obligă să furnizeze servicii de cea mai bună calitate tuturor chișinăuienilor.

Pentru anul 2008, BM își propune să realizeze:

1. Auditul calității în scopul implementării sistemului de management al calității BM.
2. Certificarea profesională a angajaților conform Euroreferențialului, rezultatele căruia vor sta la baza instruirii profesionale.
3. Perfecționarea fundamentului politic (documente de reglementare a activității, racordarea celor existente la necesitățile mediului electronic).
4. Implementarea Sistemului automatizat de management al BM:
  - finisarea CEP BM;
  - implementarea, testarea Modulului Circulație;
  - digitizarea colecției *Chișinău, Hasdeu*;
  - diversificarea repertoriului de resurse electronice.
5. Intensificarea programelor de lectură pentru diverse grupuri de chișinăuieni.
6. Transformarea BM într-o instituție atractivă pentru chișinăuieni.
7. Îmbunătățirea condițiilor de funcționare a bibliotecilor filiale:
  - construcția sau reparația capitală a Sediului Central;
  - reparații la filiale („Transilvania”, „Alba Iulia”, „Vasile Alecsandri”);
  - scoaterea filialelor din subsoluri.
8. Demararea procesului de obținere a statutului de personalitate juridică.

Bazându-ne pe capacitatea instituțională și capabilitatea personalului, pe susținerea Administrației Publice Locale, sperăm să trecem cu bine orice obstacol, să depășim orice problemă, să remediem orice sincopă și să rămânem în continuare instituția comunitară, culturală preferată a chișinăuianului și un *centru de excelență* pentru bibliotecile publice din RM.

Indicatori de performanță 2007

Indicatori	2007
A. Contextul bibliotecii	
Cheltuieli total	13 986 600 lei
populația țintă	618 340
per populația țintă	22,6 lei
Cheltuieli pentru achiziții	1 979 700 lei
per utilizator	13,9 lei
per populația țintă	3,2 lei
% cheltuieli pentru achiziții	14 %
Cheltuieli pentru manifestări culturale, evenimente	304 500 lei
per utilizator	2,14 lei
% cheltuieli pentru manifestări culturale	2,2 %
Cheltuieli total per utilizator total înscris	65,6 lei
Venituri (sponsorizare)	688 500
B. Personalul bibliotecii	
Personal	436
per utilizator	0,003
per 1000 locuitori	0,7
per 2300 locuitori	1,6
% cheltuieli pentru personal	53 %
Bibliotecari	356
cu studii superioare de specialitate	200
normă întreagă	346
jumătate normă	10
C. Puncte de servire / ore de funcționare	
Număr de biblioteci	31
Spațiu per utilizator	0,07 m ²
Timp mediu de funcționare pe săptămână	56
ore total anual	92 976
D. Servicii pentru public	
Utilizarea bibliotecii	
Utilizatori înscriși total	213 058
Utilizatori activi	142 237
Utilizatori înscriși ca % din populație	34%
Utilizatori activi ca % din populație	23%

130 ani

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Vizite la bibliotecă	2 512 250
per utilizator activ	18
per zi	8 374
per oră	27
per bibliotecar	7 057
per capita	4
Vizite virtuale	335 868
Cost per vizită	5,6 lei
Manifestări culturale (total)	2 323
Participarea la manifestări culturale și evenimente	124 419
% din vizite	5 %
cost per participant	2,5 lei
Împrumutul documentelor	
Documente împrumutate	6 467 111
per utilizator activ	46
per zi	21 557
per oră	70
per bibliotecar	18 166
per capita	10,5
Documente împrumutate virtual	21 187
Cost per document împrumutat	2,2 lei
E. Achiziția documentelor. Colecții	
Documente (stoc) total	989 754
Titluri adăugate stocului	7 556
per utilizator	0,06
Exemplare adăugate stocului	44 965
per utilizator	0,3
Exemplare adăugate per titlu adăugat	6
Exemplare în stoc per utilizator	7
Exemplare în stoc per capita	1,6
Colecții	989 754
Cărți, ediții periodice	944 949
documente AV	14 348
documente de muzică tipărită	28 374
documente electronice	1 869
alte documente	214
Circulația colecției	6,5